

OĞUZ ÖZDEŞ in
Yeni çıkan...
COŞKUN GÖNÜL ER 75 Kurş
AŞK İZTIRAPTI... Kurş
İkbal Kitabevi

Sene 13 — No. 4318

Yazı işleri telefonu: 20203

CUMARTESİ 15 AĞUSTOS 1942

İdare işleri telefonu: 20203

Fiati 5 kuruş

Dil Kurultayı mesaisini bitirdi Millî Şefin genel merkez kurul heyetine beyanatları

“Ana davalarımızdan biri olan dil meselesini kurultay sizlere emanet etmiş oluyor,,

Reisicumhur delegeler şerefine bir çay ziyafeti verdiler

Ankara Foto muhabirimizin tayyare ile yolladığı resimlerden: Millî Şef kurultaydan ayrılırken ve Maarif Vekili nutkunu söylerken

Maarif Vekilinin nutku

Ankara 14 (A.A.) — Dördüncü Dil Kurultayının kapanışını müteakib Reisicumhur İsmet İnönü,

toplantı salonundaki localarında başta başkan Maarif Vekili Hasan Ali Yücel olduğu halde, yeni genel merkez Kurul heyetini kabul buyurmuşlar ve kendilerine şu beyanatta bulunmuşlardır:

«Hepinizi tebrik ederim. Kurultayda görülen muvaffakiyet sizlere yeniden ve evvelkinden daha

sıkı çalışma ve gelecek Kurultaya daha çok verimli çıkmak borcunu yüklemektedir.

Ana davalarımızdan biri olan dil meselesini Kurultay sizlere emanet etmiş oluyor. Bunu da gözönünde tutarak ona göre çalışacağız. Nizdan eminim, hepinize başarılar dilerim. (Devamı 5 inci sayfa)

Şark cephesi Sovyetler dağlarda mukavemet ediyorlar

“Alman tebliği: taarruz iyi şartlarla terakki etmektedir,,

Berlin, 14 (A.A.) — Alan orduları başkomutanlığının tebliği: Kafkas çevresinde, bilhassa müdafaaya elverişli dağlık araziden faydalanan düşman şimal Kafkasya kıyısı limanlarından başlamak üzere deniz yolu ile rica'ını ikapatmak için inatlı bir mukavemet göstermektedir.

(Devamı 5 inci sayfa)

HİNDİSTANDA SON VAZİYET

Birleşik vilâyetler valisi diyor ki

“Şiddetli bir isyan teşebbüsü karşısında,,

Bombay, 14 (A.A.) — Royter ajansının hususi muhabirinden: Bu sabah Hindistanın her tarafında umumî bir salâh devam etmekte olduğu görülmüş ve şimdiki antikal etmiş olan muharebeler,

Akdenizde muharebe sona erdi

İngilizlerin Manchester kruvazörü battı
Malzeme ve takviye Maltaya ulaştı

Londra 14 (A.A.) — Resmî tebliği: Manchester kruvazörünün battığı teyid olunmaktadır. Amirallik tebliği, çok kuvvetli (Devamı 5 inci sayfa)

Pasifikte Salomon adaları deniz harbi

Japonlar şimdiye kadar 13 kruvazör, 9 muhrib 3 denizaltı batırmişlar

Vaşington, 14 (A.A.) — Bahriye nazırlığının neşrettiği kısa bir tebliğde bildirildiğine göre, Salomon adalarında hareket devam etmektedir ve bu hususta esaslı tafsilât alınmaya kadar hiçbir haber verilmeyecektir. (Devamı 5 inci sayfa)

Askerî vaziyet Sovyet mukavemeti muhtelif sebeplerle yeniden artıyor

Alman taarruzunun şimai Kafkasyada nisbeten yavaşladığı ve Don-Volga mıntakasında yeni terakkiler elde edemediği görülüyor
Yazan: Emekli General K. D.

Kuban nehri'nin yukarı kısmının garb tarafında Kafkas dağlarının şimal Vensan ve tepelerine antikal etmiş olan muharebeler,

Sovyet kuvvetlerinin arazinin müdafaaya çok elverişli olmasından istifade ederek mukavemetlerini (Devamı 4/2 de)

Ticaret Vekilinin dün yaptığı tetkikler

Behçet Uz, fırıncılarla, makarna ve bisküvi fabrikatörleri ile görüştü, İzmir ve İstanbul Borsa heyetlerini kabul etti

Ticaret Vekilinin şehrimize muvafakatından ve dünkü tetkiklerinden intibalar

Dün sabahki ekspresle İstanbul'a gelmiş Ticaret Vekil Dr. Behçet Uz, maşyetindeki zevatla birlikte Perapalas otelinde bir müddet istirahatten sonra vilâyete geçerek Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar'la görüşmüş, şehsin işleri hakkında izahat almıştır. Bülhâre Mırrıka Ticaret Müdürü'ne giderek Ticaret Vekâletine (Devamı 4/2 de)

Ticaret vekâletinde yeni kadro

Harb ekonomisi bürosu ve propaganda bürosu şeflikleri ihdas ediyor

Ankara, 14 (Hususi) — İşe merkez teşkilâtının ilgası ve bu teşkilâta aid vazifelerin sureti ifası hakkındaki kararname Heyeti Vekilenin tasdikına iktiran etmiştir. Bu karara göre işe müsteşarlığı teğvolumuştur. Teşkilâta dahil memur ve müstahdemler eldeki muvafakata (Devamı 5 inci sayfa)

Meclis ikinciteşrinin birinci gününe kadar tatil kararı verdi

Ankara, 14 (A.A.) — Büyük Millet Meclisi bugün Dr. Mazhar Germenin reisliğinde toplanmıştır. Celse'nin açılışını müteakib vekâleten idare edilmekte olan Hınciye Vekillikğine Başvekilin inhası veçhile İstanbul me'usu Numan Memencioğlunun tayin edildiğine dair Riyaseticumhur teziakeresi okunmuş ve muvafakata (Devamı 5 inci sayfa)

Bahçekapıda kuduz köpek tarafından ısırılanlar

Sihhat Müdürlüğü, bunların hayatlarının tehlikede olduğunu bildiren süratle kuduz tedavihanesine müracaatlarını istiyor

İstanbul Sihhat Müdürlüğünden: Sayın halkımızın nazarı dikkatine I — Eminönü - Bahçekapı tramvay hattında (Devamı 5 inci sayfa)

MOLTKENİN MEKTUPLARI İkinci mektub yarınki sayımızda çıkacak

Gümrük ve İnhisarlar müsteşarının beyanati

İthalât eşyasının çoğalmasi neticesi hasıl olan anbar sıkıntısını gidermek için alınacak tedbirler

İthal edilen malların 15 günde piyasaya arzı kararı tatbiki mevkisine konuyor mu?

Bir müddettenberi şehrimizde bulunan ve bu arada Vekâlete aid muhtelif işler etrafında tetkiklerde bulunan gümrük ve inhisarlar müsteşarı M. Nedim Gündüzalpın tetkiklerini bitirdiğini dün yazmıştık. Yarın akşamki trenle Ankaraya dönecek olan M. Nedim Gündüzalp, dün bir muharririmizi kabul ederek şehrimizde ve Trakya'da yaptığı tetkikler ve muhtelif işler hakkında beyanatta bulunmuş ve arkadaşlarımızın muhtelif suallerine şu cevabları vermiştir. «Avrupadan fazla miktarda gelen ve antrepoları dolduran ithalât emtiyasına karşı ne gibi tedbirler alınmıştır?» «Avrupa trenlerinin uzun müddet işiyememesinden dolayı muhtelif memleketlerden Türkiye için yola çıkarılmış pek çok ticaret eşyası Bulgaristanda muhtelif li (Devamı 2 nci sayfa)

Bir kısım börekçiler dün yeniden faaliyete geçtiler

Bir börekçi: “Eskiden günde bir tepsi su böreği yapardık. Bugün öğleye kadar üç tepsi tükettik!” diyor

Dün faaliyete geçen börekçi dükkanlarında su böreği ve kuru pağaçlar Saat sabahın dokuzu. Sirkeçide Yenipostane binasına bitişik, eski börekçi yeni mahallebeci dükkanı. nin önü oldukça kesif bir kalabalıkla dolu. Kollarında dosyalarla memurlar, işçiler, çocuklar, her kıyafetten ve her devirden kadınlar ve daha çeşid insan. Yoldan geçenler, merak ve teccüsüle kalabalığa katılıyor, dükkan (Devamı 5 inci sayfa)

Millî 30 AGÜSTOS FEV KALADE ÇEKİLİŞİNDE 50000 LİRA

Hergün

Ya evvelce yapılan Hesaplar yanlış, Yahud Almanyanın Benzin sıkıntısı

Ekrem Uşaklıgil

Muharebenin başladığı gün Anglo-Sakson âleminde küçük bir hesap yapılarak denildi ki:

«Almanya savaşı sevk ve idare etmek için aşağı bir tahminle yulda otuz milyon ton benzine muhtaçtır.

«Almanyanın mecburi askerliği tatbik etmeye geçmesi 1935 in esnasında, bir ihtimale karşı petrol stokları vücuda getirmeye koyulmasında aynı tarihte rastladığımız kabul edebiliriz.»

«(935) den (939) a kadar 4 yıl geçti. Bu müddet zarfında Almanyayı getirip stok yapmış olduğu benzinin miktarı 45 milyon tonu geçmez, bu memleketin bir yıllık petrol ihtiyacı 30 milyon olduğuna göre Almanya nihayet bir buçuk yıla kadar muharebeyi kazanmak zorundadır, aksi halde kansızlıktan yakılıp düşecektir.»

Bu muhakeme, çok doğru ve çok esaslı görünün bu muhakeme yalnız Anglo-Sakson âlemine münahasır değildir.

Muharebenin ilk aylarında uzun müddet Almanyada bulunduğuktan sonra nasılsa İstanbul gelmiş, Alman taraftarı Uzaksarklı bir gazeteciye bu mevzu üzerinde dünkü öğütüğümü hatırlıyorum:

«Almanya hesabına tek kor. kum benzinsiz kalmasın, demiyiz, bu muharebenin Almanyaya hesabına bir, nihayet iki yıl içinde mutlakla bitmesi lâzımdır, Almanya eğer bunu başaramazsa açlık, tam değil, fakat petrolsüzlükten yakılmaya mahkumdur.

Halbuki, işte bugün 1942 yılı Ağustos ayının 15 inci günüdür.

Muharebenin üçüncü yılına bitimesine iki haftalık bir zaman kaldı.

Ve Almanya en küçük bir sıkıntı eseri göstermekle binlerce tayyareyi, tankı, motörlü vasıtayı, yüzlerce denizaltı gemisini idare edecek kadar benzini bulmakta devam edip gidiyor.

Üç yıl evvel yapılan tahmin ile bugün görülen hakikat nasıl tefahüt etmeli?

Almanya üç harb yılı içinde Romanya, Çekoslovakya, Polonya, Avusturya petrol kuyularına el koydu.

Romanyadan senede 6 milyon, diğerlerinden 1,5 milyon petrol çıkar, Almanyanın yulda 4 milyon tonu bulduğu tahmin edilen senelik petrolü de eklenince bugün on bir buçuk, on iki milyonu bulur, otuz milyona varmaya daha 18 milyon ister, senede 18 milyon işe üç senede 54 milyon yapar, bu takvim da ilk harb yılı başlarında Almanyanın elinde bulunduğu tahmin edilen 45 milyon ton stoktan az fazladır.

Muharebenin ilk aylarında elinde mevcut petrol stoku ile savaşı ancak bir buçuk yıl sürdürebileceği tahmin edilmiş olan Almanyanın muharebeyi üç yıl sürdürebilmiş olmasının sebebinin, eline geçirmiş olduğu yulda 7,5 milyon ton yabancı istihsal ile izah etmek gerçeği mümkündür, fakat nihayet işte şimdi o vakıfki hesaplara göre de stokun bitmiş olması icab ediyor, halbuki Almanya tank, tayyare, motör, denizaltı harbine dumandan devam ediyor. Yabancı memleketlerde ele geçirdiği kuyular sayesinde stokunu bir buçuk yıl yerine üç yıl sürdürebilmiş olmasında sonraki sarfiyat için yeni bir izah şekli bulunmak lâzım geleceği meydandadır.

İk şükün biri: Ya Almanyanın benzin sarfiyatı ve benzin stoku yanlış tahmin edilmiştir, yahud da Almanyanın petrol stoklarına başlamıştır, veya başlamak üzereydi. Ekrem Uşaklıgil

TAKVİM		Ağustos	
Rumi sene 1858	15	Arabi sene 1891	
Ağustos 2	Cumartesi	Hizir 102	
GÖNEŞ		Şaban	
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
6 10	4 16	4 16	4 16
10 01	8 06	8 06	8 06
Öğle		Yatsı	
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
18 18	17 08	20 08	21 08
5 09	8 09	12	1 42

Resimli Makale:

Her öğrenilen şey bir kazançtır, fakat kazanmak büyük bir kıymet ifade etmez. Mesele kazanılanı saklayabilmek öğrenileni hatırladığımızdır.

Fayda vermeyen masalla kulakların tıkamak yalnız hakkın değil, kendi kendine karşı vazifendir. Fakat fayda verecek şeye iki kulağına da açacakmışın.

Şehir Haberleri

Üniversite kampında gençler güzel bir müsamerere verdiler

İkinci devre kampının nihayete ermesi münasebetile yapılan spor müsameresi çok güzel oldu, kampı bitiren gençler Sirkeci'den Beyazıda kadar bir resmigeçid yapacaklar

Üniversite ikinci devre kampı bugün nihayete bulacaktır. Kampa iştirak eden 1300 talebe bugün öğleden sonra hususi bir vapurla Pendik'ten hareketle Sirkeciye gelecek ve bando ile Üniversite merkez binası önüne kadar yürüyüş yaptıktan sonra dağılacaklardır.

Pazartesi günü de üçüncü devre kampına başlanacak bu kamp 5 Eylül'e kadar devam edecektir. İkinci devre kampının bitmesi dolayısıyla talebeler dün Pendik'te bir veda töreni yapmışlardır.

Töre'de Kartal kaymakamı, kaza erkânı ve diğer davetliler de hazır bulunmuşlardır. Müsamereye istiklal marşı ile başlanmış, müteakiben talebeler muntazam bir geçiş yapmışlardır. Bundan sonra kamp komutanı vezir bir hitabede bulunmuş, bunu müzikle beraber millî marşlar takib etmiştir. Muhtelif spor hareketleri, yarışlar, monolog, taklidler, konuşmalar ve voleybol maçları çok zengin bir şekilde hazırlanan müsamerelere akşama kadar devam etmiş talebelerin çok kısa bir zamanla teçhizat soyunarak deniz banyosu yapmaları ve tekrar giyinmeleri bilhassa davetlilerin takdirini mucib olmuştur.

Spor gösterilerinde iyi derece alanlara mükâfatlar tevzi olunduktan sonra törene son verilmiş, davetliler talebeleri çok iyi bir şekilde yetiştiren talim taburu komutanı Binbaşı Asım Eren, yüzbaşı Necati Bayar, üstteğmen Necati Şalvuz ve diğer subaylara teşekkür ederek kamp sahasından ayrılmışlardır.

Pirinç 105 kuruşa kadar satılabilecekmış!

Dün İstanbul Ticaret ve Sanayi Odasında piyasa kontrol için seçilen tüccarlardan mürekkep komiteleri tekrar toplanmışlardır. Toplantıda peynir ve pirinç tüccarları piyasanın vaziyetini ve alınması lâzım gelen tedbirleri izah etmişlerdir. Piyasada toptan 95 kuruştan 280 çuval pirinç çıkarmış olan firma, bugünden itibaren 85 kuruştan mal verebileceğini bildirmiştir. Bu suretle alâkadarların 119 kuruşa kadar satılmasını kararlaştırdıkları pirinçler, 100 - 105 kuruşa halka satılabilecektir.

İnönü gezgisi 30 Ağustos'ta açılacak

İnönü gezgisinin su ve elektrik tesisleri tamamlanmıştır. Ortada inşa edilmekte olan havuzda bayram günleri renkli sular fıskırtan tesisatı yapılacak ve Millî Şef İnönü'nün heykellerinin dikileceği yer elektrikle tenvir edilecektir.

İnönü gezgisi 30 Ağustos Zafer ve Tayyare Bayramına kadar tamamlanacak ve o gün açılış töreni yapılacaktır.

Gümrük ve İnhisarlar müsteşarının beyanları

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

man ve İstasyonlarda biriktirmişti. Meriç ve Arda köprülerinin tamirinden sonra 16 Haziranda demiryolunun tekrar işleme açılması üzerine bu mallar İstanbul'a gelmeye başlamış ve böyle uzun müddet yollarda kalıp biriktirilen emtiye antrepo ve ambar meselesi çıkarılmıştır. D. D. Y. Sirkeci ambarları dolmuş olduğundan birbiri arkasından gelen esyayı Liman İşletme Müdürlüğüne idare edilmekte olan ambarlara koymak zaruretini hissetmiştir. Sirkeciye Eminönü antrepoları yakın olduğu için esyanın mezkûr antrepolarına taşınması kararlaştırılmış ve ancak buraya kadar esyayı karadan nakletmek için hamal ve nakil vasıtası yokluğu dolayısıyla esyaların Sirkeci'deki vagonlardan mavnalara boşaltılarak onlar vasıtasıyla Eminönüne getirilme muvafık görülmüştür. Benim görüşüme göre boşaltma işine biraz daha hız vermek lazımdır. Çünkü yolda gelmekte olan vagonların sayısı oldukça fazladır. Yükleme boşaltma işinde çabukluğu temin için hiç bir gümrük formalitesi yapılmaması yalnız boşaltma işine dışarıdan nezaretle iktifa edilmesini başmüdür ve Sirkeci gümrük müdürü lenine söylemiş bulunuyorum. Bu suretle yüklemeye ve boşaltma işi geçilmeye sebep olacak hiç bir mesele ile karşılaşarak tamamen serbest olacaktır.

Bir de Liman İşletme Umum Müdürlüğü aslında yalnız yabancı memleketlerden gelecek esyanın konmasına mahsus olan gümrük ambarlarından bir kısmını bundan önce yani demiryolunun işlenmediği zamanlarda yerli esya ile doldurduğu için yeni gelen esyayı ambarlamakta da tabii ki yer darlığı sıkıntısı çekilmektedir.

«Antrepo darlığı olduğuna göre esyaların ambarlardan çabuk çekilmesi darlığa çare bulunması varid midir?»

«Gümrük kanunumuza göre gümrük ambarlarına konan esyayı mal sahibini bir sene buralarda tutabilirler. Esasen gümrük ambar ve antrepoları normal zamanlarda ihlâletçi tüccarların çok miktarında mal getirerek gümrük vergileri ödemeksizin stoklar yapabilmelerini temin için kurulmuşlardır. Hatta biz B. M. M. ne sunulan yeni gümrük kanunu projesinde it-

halâtçılarımızı çok mal getirmeye teşvik etmek, ve transit ticaretini inkişaf ettirmek maksadıyla bu ambarlarda kalma müddetini beş yıla çıkardık. Ambarlarda tüccarın esyanını yeni çeşitler yapmak, ambarları değiştirme ve diğer ticari ihtiyaçlara göre mampülasyona tâbi tutmak gibi kolaylıklar da kabul ettik. Fakat normal zamanlar için çok faydalı olan bu kolaylıklar bugünkü şartlara uygun gelmemektedir. Nitekim tüccarın esyanını bir yıl ambarında çekmekte serbest kalması bir ambar sıkıntısı doğurmuştur. Bir koordinasyon kararına göre Ticaret Vekâleti gümrük ambarlarında duran, fakat memleket menfaati bakımından piyasaya çıkarılması lâzım olan malların 15 günde çekilmesini mal sahiplerinden ister ve 15 günde çekilmeyen malları Vekâlet mal sahibine hesabına gümrükleyerek piyasaya çıkarabilir. Mintaka Ticaret Müdürlüğün geçenlerde Ankara yaptığı ziyareten böyle bir tebebbüse girmeyeceğini duydum. Eğer Ticaret Vekâleti bu tedbir müessir olacaktır düşünerek tatbik edilirse o zaman düşündüğümüz vaziyet varid olabilir.

Trakya tetkikleri

Trakya'ya yaptığım seyahat daha çok bugünkü ihlâlet emtaslinin fazlalığı ve Kapıkuledeki giriş ve çıkış vaziyetini alâkadarıdır. Biliyorsunuz ki demiryolu yapılmadığı zamanlar bir kısım mallar Kapıkulede gümrüklenecek Babaeskiye ve oradan İstanbul'a getirilirdi ve ona göre de mezkûr mahaldeki kadouye nispetlenirdi. İşte ben demiryolu açıldığı için orada hâlâ biriktirilmiş mal olup olmadığını yakından görmek için yerinde tetkikler yaptım. Ve yalnız bazı nakliye şirketlerinin mukavele mucibince ihracat yapıtlarını gördüm. Bu vaziyet karşısında oradan tasarruf edeceğimiz memurların hemen İstanbul'a dönmeleri için tedbirler almış bulunuyorum.

Mahrukut Ofisi Pazartesiye satışlara başlıyor

Mahrukut Ofisi Pazartesi'den itibaren halka odun ve mangal kömürü satışlarına başlayacaktır. Ofis satışlarına muntazam bir şekilde cereyanına temin eden muhtelif semtlerde satış depoları kiralanmıştır.

ISTER İNAN, İSTER İNANMA!

Kahveci anlattı: «Taşdelen suyunun 5 litrelik miktarı geçen sene bakkalda 14 kuruşa satılıyordu, bu yıl tedricen artmaya başladı, şimdi tam 30 kuruştur.

Bu 5 litrelik su, yerinde 12 kuruşa satılmaktadır, geriye kalan

18 kuruşun 13 kuruşu suyu getiren arabacıların cebinde kalıyor, 5 kuruşu suyu perakende satan bakkala gidiyor.

Bu hikâyeyi anlatan kahveciyi tanıyız, söylediğinin doğru olduğunu da inanırız, fakat ey okuyucu sen:

ISTER İNAN İSTER İNANMA!

«Saint Simon», un tavsiyeleri

Sabahtan Sabaha:

Onlar batırırken biz Çıkartıyoruz Sebebi şu!

Burhan Cahid

Tabiatta esas olan ölüm değil, hayat. Öldürmek kolay, yaşatmak güçtür. İnsan ölmek için doğmaz. Yaşamak için doğar. Eski dünya küskünleri gibi nasıl olsa öleceğiz diye dağlara, mağaralara çekilenlere her zaman meczub adı verilmiştir. Bunlar yaptıkları için bir nefis feragati, bedeni riyazat olduğunu iddia etmişlerdir. Hakikatte hamaklatla karışık cehalettir.

Öldürmek, tahrib etmek de bir nevi ruh hastalığıdır. Harb psikolozu denilen âfet bu hastalığın ta kendisidir. Veba gibi, tifo gibi geçici ve salıcdır. Ferdlerin varlığında cemiyetlere âriz olur. Tarih devir devir bu âfetleri kaydeder. Eski cihanşühâdler yeni emperyalikler bu âfetin musababı oldukları için insanlığı kıtıp geçirmişlerdir.

Dünyanın şu haline bakın. Bu kadar üstün medeniyet kurmuş ilim, fen âleminde şaheserler yaratmış ileri cemiyetler sanki idraklerini, muhakemelerini kaybetmiş gibi tek adele tek sınırlı halde nasıl boğuşuyorlar. Ve yaptıklarını kendi eserlerini, ne merhametsizce yakıyor ve yıkıyorlar.

Yarın öbür gün burhan geçecek. Sükun avdet edecek. O zaman medeniyet dünyası yeniden işe başlayacak, yıkılanlar yapılacak, yanarlar tazelenecek ve insanlık bir karınca metodile çalışmaya başlayacak. İşin fenâ geçirdiği burhanı bile bir gün gelip unutacak. Bu trpkî hümmâ nobeti geçiren hastaların halidir. Hararet yükselip kendini kaybeden hasta sayıklar, fakat kendine gelince neler, ne saçmalar söylediğini bilmez. Bugünün hümmâna tutulanlar da aynı haldedir.

Nöbet şu anda son haddine yükselmiştir. Bu hastalığın ârazi yapmak, yıkmaktır. İdrak muhakeme durmuştur. Bunun ilâci de yoktur. Sıtma nöbeti burhan halinde devam ediyor. Hastayı firına koysanız fujidere düşmüş gibi zangır, zangır titer. Maraz artık hizini almak üzereydi, Ateşi başına vurmuş bir Amerika van. O da nöbete girdikten sonra burhan çok sürmez. Uzviyet kaçbedeceği kudretini arar, sinirler gevşer, nabız ve hararet düşer. Ve salgın âfet herhangi bir müdahaleye lüzum kalmadan kendi kendine köflenir, gider.

Bu sefer de böyle olacaktır. En salgın devirlerinde budalalığınıza bu âfete karşı kapalı tuttuğunuz için idrakimiz yerindedir. Muhakememiz sağlamdır. Bunun içindir ki onlar yıkarken biz yapıyoruz, onlar batırırken biz çıkartıyoruz. Bir misal isterseniz onu da söyleyeyim. Onlar atlantiklerde, Okyanuslarda her gün ben on gemi batırırken biz Ereğli limanında eskiden batmış gemileri çıkartıyoruz. Akıl için yol bir olduğuna idrak ve muhakememizin salâbetine bundan daha aydın misal olur mu?

Burhan Cahid

RADYO

CUMARTESİ 15/8/1942

13.30: Saat ayarı, 13.33: Türkçe plâklar, 13.45: Ajans haberleri 14: H. H. Hafif orkestra parçaları (PL), 14.30/14.40: İstanbul at yarışlarının tahminleri, 18: Saat ayarı, 18.03: Radyo dans orkestrasının her teiden programı, 18.45: Radyo genç kulübü, 19.30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19.45: Serbest 16 da. kika, 19.55: Beraber şarkılar, 20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Şarkı ve türküler, 21: Konuşma (Ana eserler), 21.15: Dinleyici istekleri, 21.45: (Şifir ve nesir saat), 22: Radyo salon orkestrası, 22.30: Saat ayarı, ajanshaberleri ve borsa.

İstanbul borsası

14/8/1942 açılış - kapanış fiyatları

Açılış		Kapanış	
İstanbul	5.24	İstanbul	5.24
New York	190 Dolar	New York	130.70
Geneve	100 İsviçre Fr.	Geneve	30.05
Madrid	100 Peçeta	Madrid	12.9375
Stockholm	100 İsveç Kr.	Stockholm	31.16
Bir altın lira		Bir altın lira	32.70
24 ayarlık bir gram külçe altın		24 ayarlık bir gram külçe altın	438
Esham ve Tahvilât			
941 Demiryolu II		941 Demiryolu II	19.85
Anadolu Demiryolu I ve II		Anadolu Demiryolu I ve II	52.75

Altının tekrar yükselmiye başlaması karşısında

"Altın devri,, geçmiştir. Altın artık sadece kıymetli bir maden, bir maldır. Eski devrin tekrar geleceğini düşünerek elindeki, avucundakini altına yatıran biçareyi kimse bu hareketinden menetmez. Fakat yarın onu uğrayacağı felâketten de kimse kurtaamaz.

Yazan: Ahmed Hamdi Başar

Son günlerde altın tekrar yükselmeye başladı. Bir iki hafta evvel 28 liraya kadar inmiş iken şimdi 34.35 lira arasındadır. Demek kısa bir zamanda fiatı yüzde 20 nisbetinde fırladı. Şunu da dedelim ki altın bir müddet evvel 40 liradan fazlaya çıkmıştı. Son tenezzülden evvelki hâdîs bulmuş değildir. O zamanki haddi normal addedersek, son yüksüş bir takım ârizi sebepler altında vaki olmuş sayılarak, altın yükselişini henüz normal ölçülerle görmek devresindeyiz, demektir.

Altın ile para ve onlarla hayat ve maiyet ve eşya fiatları arasında sıkı münasebet mevcut olmasın rağmen, artık her işi altın mevcudu veya eksikliğine yükleyen eskiki kanaatler yıkılmış sayılabilir. Henüz birçoklarımızca bu yıkılış kabul edilmiş, hele tam manasile izah olunmuş değildir. Bununla beraber hâdîseler, altın ile eşya kıymetleri arasında birbirine bağlı bir münasebet olmadığını gösterdiği için, şimdi hiç olmazsa davayı bu ölçü içinde ortaya koyanlar bulunmuştur.

Altın karşılıklı para devri, «altın»'ın kıymet ölçüsü olarak doğrudan doğruya para yerine geçmesi suretile hâkimliğini muhafaza eder. «Altın» kendiliğinden bir kıymet-tin. Kâğıd paralarda olduğu gibi, devletin veyahud bankaların kendi itibarlarını, veya mal ve altın mevcudlarını, karşılık göstererek kıymet izafe etmeleri karşısında «altın» böyle hiçbir desteğe hacet kalmadan kendi kudret ve kıymetile piyasaya hâkim olur. Bu takdirde «al

bin» kıymet ölçüsü olunca, yani para kabul olunmuştu. Fakat altın bu vazifeyi yaparken aynı zamanda dünya ölçüsünde ve memleketlerin kendi içinde gittikçe korkunç uçurumlar yaratarak büyüyen tezdallar da doğuruyordu. Mübadele bir tarafın kazanması, öbür tarafın hissal kudretinin çoğalması, diğer tarafın ise istihlak gücünün azalması şeklinde milletler ve insanlar arasında geçim ve servet farkları doğurmakta ve bu farklar, sistemin tekâmülü nisbetinde çoğalmakta idi. Artık «altın» mübadele vasıtası, müsterek kıymet ölçüsü olmaktan çıktı; istismarların hissesi olarak büyük sermayedar grupların, bankaların elinde, dünya ölçüsünde bu istismarları yapan imperyalist memleketlerde toplandı. Altının toplandığı yerlerden tekrar dünyaya yayılması bekleniyordu. Tıpkı bir lastik top gibi, bir defa yere vurulunca sıçrayarak elimize geçecekti. Nitekim bütün iktisad ve finans ilimlere bunu böyle hesaplamış, altını bu otomatik, elâstik ayarlama işine memur etmişlerdi. Halbuki altınlar, çoğu Amerika kada olmak üzere başlıca emperyalist devletler kasalarında saklandı ve oradan tekrar dünyaya yayılmıyarak, kendi yerlerine altın karşılıklı krediler ve istikraz suretile yollanan paralar tedavül etmiye başladı.

Altınları bankaların kasalarından çıkarmıyan sebep altın ihracatının memnuiyeti değildi. Bilâkis daha dün kadar (yani 1934.35 senele) «al bin ve ilâhî bir rejim olduğu iddia

(Devamı 6 ncı sayfa)

EDEBİYAT

Yeni şiir ve yeni şair

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

Bazen yeni şiiri anlamak güç, bazan da yeni şairi... Bu sefer yeni şairle tanışmadım! Anlaşamayışım iki sebebdendir: konuşma tarzından ve inşad tarzından. İtiraf ederim ki bu iki tarzını da şiirleri kadar öğrenemedim.

Pastahaneye girdiğimiz zaman, dipte bir masaya oturmuş, kâğıdlarını masanın üstüne dardınağın yaymış, kolları sıvalı; başı hummalı (*) çalışıyordu. Kimdi? bilmiyordum. Fakat yanımda bulunan romancı Esad Mahmud Karakunt onu tanıyormuş. Selâmlaştılar: Esad Mahmud hafif bir baş ağrısıyla, o, oturduğu yerden vücudunu eğerek, kolunu upuzun ufki uzatmasıyla...

Bizim masada, dört beş kişi aramızda hemen konuşma başladı ve Esad Mahmuda, selâmlaştığı genç kim olduğunu sormadım. Fakat bir müddet sonra bizimki dayanamadı, karşuya seslendi: — Çok meşgulsünüz? Nedir o yazdığınız? Makale mi?

Başı hummalı genç, haydi canım manasına hafifçe gülümsedi. Esad Mahmud, ısrar etti:

— Yoksa şiir mi?
— O da var.
Esad şaşırdı:
— O ne demek?
— Yanı şiir de var demek isterim. Bir dava, azizim!
— Ne davası?

Hele şükür! Başı hummalı genç bir muharrir ve aynı zamanda bir şair olduğunu anlamıştım. Fakat şimdi ortaya davalar da sürüyor? Yoksa bizim Esad Mahmud gibi avukatlığı da mı vardı?

«İlk ve son» müellifinin «Ne davası?» sual'ne karşı da gülümsemisti. Ne hoş! Her seye de gülümseyordu. Bir an bizim masada he-

(*) Tıpkı Tahsin Nahidin bir beytin de anlattığı şekilde:

Gözlerim bağlı, başım hummalı,
Ey ilâhem, sana kurban geldim!

vimizin yüzüne mühim bir sır tevdi edecekmiş gibi manalı manalı baktı, sonra, birden, gürlüyen bir sesle ortaya şu sual'i attı:

— Şiir mevzu mudur? Detay mıdır?

Esad, beni göstererek:

— Hocaya sorun!

Dedi.

Ben, bu yeni san'at havarisinin yanımda boş bulundum:

— Mevzu!

Diyecek oldum.

Başı hummalı genç, hemen; Esada bakarak ve elile beni gösterek: «— Bak!» dedi ve arkasından bu sefer acı acı gülümsedi. Anlaşılan, cevabımı pek basit bulmuştu! Acımişti.

Esad Mahmud, gözlerini hayretle açarak sordu:

(Devamı 4/1 de)

"Son Posta,,nın bulmacası: 28-(13)

Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollayan her okuyucumuza bir hediye takdim edeceğiz

Soldan sağa doğru:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

ru:

1 — Bir top nevi (9).

2 — Bir kadın ismi (5), Eriş (4).

3 — Ümid edilmedik (5).

4 — Bir halife (3), Bir emir (2).

5 — İsyancı den adam (8).

6 — Ters file (2), Avuç içi (3), Bir gözü rengi (3).

7 — Akdenizde bir İtalyan adası (5), Çelik yol (3).

8 — Mülkiyet ekli (2), Bir aza mız (2), Su taşı mız (2).

9 — Afrikada bir belde (3), Mah cub olan (6).

10 — Yarım kalmış (4), Bağışlama (2).

Yukarıdan aşağıya doğru:

1 — Türkiyede bir dağ (6), Yapmak (3).

2 — Çok ömürlü bir ağaç (3), Kuş (6).

3 — Dikey (5), Nota (2).

4 — Bir nevi toprak (3), Geri vermek (4).

5 — Gökte yıldızlardan teşekkül eden yol (9).

6 — Fransada Lorenin yanındaki yetmiş (5), Uzaklık nidası (2).

7 — Yedigâr (5), Masallarda geçen bir dağ (3).

8 — Çalışkan bir hayvan (3), Romanın en zalim konsülü (5).

9 — Mey (4), Fransız başvekil (5).

10 — Bir meclis (4).

«Son Posta» nun tarihi tefrihası: 24

PATRONA

HALİLİN AKİBETİ

Ali ağa kapıya koştu. Büyük ka-
panın yan tarafında, duvar dibin-
de yeşil feraceli, beyaz yaşmağı
ağız ve burnunu iyice kapıyan
yaşlıca bir kadın vardı. Kadının
yalnız sümmeli, ini siyah gözleri
görünüyordu.

Ali ağa bu kadını hiç mi hiç ta-
nıyordu. «Bir yanlışlık olma-
sun» gibilerde küçük bir tereddüd
geçirdi. İhtiyar kadın kendine
doğru gelince başını önüne eğüp
durdu. Bu kadın kimdi ve ne isti-
yordu? Kadın yavaş yavaş yaklaştı:

— Ali ağa hazretleri misiz sul-
tanım?

Ali ağa hafifçe cevap verdi:
— Belki, biziz.

Kadın kimse dinlemesin diye
korkak korkak sağına soluna ba-
kındıktan sonra inanmamış gibi
güphele güphele sordu:

— Bir karındaşınız var mıdır
benim efendim?

Ali ağa bütün bütün şaşırdı. «E-
vet vardır» dese Patrona Halil'in
sıkkı fıkkı arattığı, pehlivan Halil'in
kendisi kardeşi olduğunu kabul et-
miş olacaktı. «Yoktur» cevabını
verse, kadın kardeşinden bir ha-
ber getiriyorsa, «söylemeden» dö-
nüp gidecekti. Sonra bir «tuzaga
düşmek ihtimali» de çoktu. «Evet
veya hayır» demeden evvel daha
atık davranmak istedi:

— Baka valide, siz kimsiz ve ne-
den beni anarsız, size bizim bir
karındaşımız olduğunu söyleyen
mi var idi?

Yaşlı kadın bir daha etrafına
bakındıktan sonra yavaşça söy-
ledi:

— Vehmeylemen sultanım, Ko-
camustafapaşadan esirci «Şüca»
Çelebi konağından gelüriz.

Ali ağa bozmadı:

— Karındaşınız Halil ağa mah-
sus selâm eyleyüp az kendiyeye
kadar teşrifinizi niyaz eyler!

Kadın sustu. Ali ağa cevap ver-
medi. Bu ihtiyar kadının kardeşi
tarafından gönderilmiş olmasına
bir türlü ihtimal veremiyordu. A-
celele bir şey olsa idi, esirci Şüca

Çelebi neden kendisi gelmiyordu
da, bülhassa bir kadın gönderiyor-
du? Yoksa ihtilâlciler Halil peh-
livanı kaçırdıktan sonra, Koca-
mustafapaşadaki eve gizlendiğini
haber almışlardı da böylelikle bir
ipucu sızdırmak için yaşlı ka-
dını saraya kadar mı göndermiş-
lerdi? Ali ağa bu düşünceleri de-
ğirttik buluyordu. Patrona Halil
büyle saraya kadın göndermeğe
neden lüzum görmüş olsun, ne-
den Mustafapaşadaki evi doğ-
rudan doğruya basmaktan çekin-
sin!

Kapucubaşı az daha öteye, ten-
ha bir tarafa çekilerek yeşil fe-
raceli kadına sordu:

— Şüca Çelebi dediğiniz kim-
dir? Bu namda kimeme tanıma-
yuz!

Kadın gülümsedi:
— Evvelki gece sabaha karşı
onnda değil miydiniz sultanım?

— Yok... Yanlışsız, benzetmiş
olacaksız.

Kadın bir daha gülümsedi:
— Ya kapu arandıda karıcalas-
nız Halil ağanın gelmesini gördü-
yen cenabınız değil mi iş?

Ali ağa şaşırdı:
— Tuta'm doğru söylersiz. Ya,
olmak siz kande idiniz ve bizi ne
veçhile görebilmiş idiniz?

— Sultanım, bencileyin cariye-
niz Şüca Çelebi, «dayesi» [1] yim.
Nendüban [2] başındaki oda kapısı
aralığından sevinelemiş adük. Ha-
lil ağa refakatinde çember sakal-
lı ve baş külahlu yağız ve yığıtçe
bir âdem yok mu idi? Üst katta
çelebi ile oturup ve kahve çubuk
içüp andan ayrı olup gitmemiş mi
idiniz? [Manalı manalı gülümsedi,
koynundan bir enfiye kutusu çı-
karıp uzattı] buyurun sultanım,
konakta; camfes sedir üzerinde u-
nutmuş olduğumuz «enfiye» ku-
tusunu dahi bu demde mi verir?

Ali; kutuyu kapıya:
— Feriülbhanefillah...

Yeşil feraceli kadın maralı ma-

[1] Dadısı.
[2] Merdiven.

nala ağanın yüzüne bakıyor, bir
tünü itimad edemiyordu. Kendi-
sinin enfiye kutusunu gene kendisi
ile münasibeti olanlarla hemen
hepsi tanıyabılırdı. Evet, kadın yan-
lış söylemiyordu. Evvelki gece Deli
Hasanla birlikte «Şüca» Çelebinin
konağına geldikleri zaman, kar-
deşi Halil ile oturup konuşurlar-
ken, enfiye kutusunu orada unut-
muştu. Bu doğru idi. Fakat bu kutu
Şüca Çelebinin evi basılıp kardeşi
yakayı ele verdikten sonra ihti-
lâlcilerin eline geçmiş olamaz-
mıydı? Hiç şüphesiz böyle de ol-
muştu. Çünkü, kardeşi Halil ken-
disine haber göndermek için «De-
li Hasan ağayı» kullanacak yerde
bu kadını neden yollamış olsun?!
Sonra odabaşı Deli Hasan Ali a-
ğayı hemen her gece bir defa yok-
luyordu. Nasıl ki, baskın gecesi
Vefaya gelmiş, Ali ağaya karde-
şinden gizli haber de getirmişti.

Kapıcı Ali ağa korkmağa baş-
lamıştı: Yalnız kardeşinin değil,
Deli Hasan'ın da yakayı ele ver-
miş olmasından korkuyordu. Daha
sonra kol kethüdası Deli Mustafa
gibi bir adamı Etmeydanında bin
lerce yeniçeri içinde göz göre pa-
ralıyan adamlar için Hasan oda-
başının boynunu koparınmak bir
iş sayılabilir miydi?

Yeşil feraceli kadın başka bir
şey söylemek istemediği için ağa-
nın yanından ayrılmaya davran-
dı:

— Kutunuzu dahi «red» eyledük
sultanım. Teehhür eylemedin ko-
nağa teşrif eylesin.

Dedi, orta kapuya götüren iki
tarafı ağaçlıklı geniş yola doğru
yürüdü.

Ali ağa: «Az meksaylen valde,
dahi tahlik edeceklere var-
dır!» diye seslenecekti, ardından
omuzuna bir el dokunması üze-
rine inkilâlele döndü; kazlar ağası
Başır ağayı karşısında görür gör-
mez toparlanarak eğildi, sırtın A-
rabın eteğini öptü, yeni kapıcılar
kethüdası İbrahim ağa kızlar ağa-
sının ardında duruyor, tatlı tatlı
gülümsüyordu. (Arkası var)

«Son Posta» nun edebi romanı: 79

Erkeği Kadının

Yazarı

YAZAN:
NUSRET SAFA COŞKUN

Size hakaret etmeğe ne
hakkım vardı. Evinize sığınmış
büçare bir yetim olduğumu unu-
tum. Affedin!

Cevabını beklemeden koştu, oda
kapısını hızla açarak dışarı fırladı.
merdivenleri ikiye, üçer atlayan
ayaklarının sesini duyuyorum
Olduğum yerde kalmışım. Öyle
şaşırmışım ki... Gözlerim oda ka-
pısında takılı, dakikatarca bu isya-
nın, sonra da bu nedametin me-
nasını düşünmüştüm.

Aklıma gelen şüpheleri dağıt-
mak istiyorum. Hayır, imkânı
yok. Bu kız acaba... Hayır, öf,
bu ne çirkin bir intimal! Füsün,
yoksa?...

Gülmeğe istiyorum, irademi zor-
lamama rağmen, bu arzu irademim
mensurundan ızdırab kılığında
geçiyor. Acı acı başımı sallıyorum.

Bu çok korkunç bir şey...
Kızcağım bana zâfi mi var?

Bu ihtimalle ürperiyorum.
Dakikatarca odada bir aşağı bir
yukarı dolaktım.

Aklıma hep bu intimal hücum
ediyor.

Halbuki ben bunu düşünmeğe
yanaşmıyorum.

Bu hakikati kabul edersem iki-
mizin de vaziyeti çok müşkül o-
lacak.

Kulaklarımda hââ hâçm ses-
nin akisleri var:

— Sizin için sevdiğiniz insan-
dan başka dikkat edilecek kimse
var mıdır?

Bir tahlil amelîyesi...

Sevdiğim insandan kimi kasdet-
tiğ malûm. «Başka dikkat edile-
cek kimse var mıdır?» demekle,
şüphesiz benim etrafımı görmeli-
ğimi; aşkını; ızdırabını anlama-
dığımı söylemek istiyor.

Bunu anladığımı, esasen gittik-
çe fillizlenmeğe balaayan bir şü-
phenin mevcudiyetini kabul ede-
lim. Ne olarak? Sen temiz bir sev-
giye lâyaksın, genç ve güzelsin
kızım.

Fakat, başkasına aid sevgi ile
fılka basa dolu kalbimde sana na-

sıl yer ayırırmı? Saçları beyaz-
laşmış, vaktîhden evvel ihtiyarlar-
mış bir adamın köhne gönlünde
senin me işin var? Sana bir ağa-
bey şefkat ve alâkasının üstünde
başka hisler ilka edersem, yaşının
başının icabı bunu büyütür,
her genç kız gibi bunu kafanda
dölersin! Kendine çok fena bir Ro-
meo intihab ettik küçük Jülyet!..

Gene uyuyamadım geç vaktile-
ne kadar! Dudaklarımı Semahatın
harareti kavururken Füsünün ha-
li beni endişe ile kıvrandırmıyordu.

Garib bir konuşma

Saadet Hanım, telefonu kapa-
dığı zaman hâlâ derin bir hayret
içindeydi:

— Acı, bu çocuk benimle ne
konuşacak, bana söyleyebileceği
ne olabilir?

Diye marıldandı.

Füsün telefon etmişti. İstanbu-
la incecğini, mutlaka kendisiyle
görüşmek istediğini söylemiş,
kimse görünmeden nerede görüşebi-
leceklerini sormuştu.

Genç kadın, bu mülakat talebi-
ne hiçbir mana verememekle be-
raber, merakla düşmüş, öğle tati-
linde; Sirkeci garının karşısındaki
muhallemide buluşmak üzere söz
vermişti.

Üzerinde durmak istememesine
rağmen, öğleye kadar, Füsünün
bu müraعاتı kafasının içinde ku-
pordamp durmuştu. Muhallemide
dükkânınaecessüsün yarattığı
bir heyecanla koştu, Füsün gel-
mişti. Bir köseye çekilmiş beklî-
yordu. Saadet Hanım, genç kızın
heyecandan sarılaşmış açkça gö-
rüyordu. Dudakları titreyerek:

— Sizi rahatsız ettim, dedi.. fa-
kat mutlaka konuşmalıydım sizin
ile.

Gözlerini kaldırıp, genç kadı-
nın yüzüne bakamıyordu. Daha
zayıf bir sesle devam etti:

Hareketimi çok manasız ve gü-
llünc kılmanızdan korkuyorum.
Yalnız size itimad etmeliyim. Bu

konuşmamız kat'iyyen kimse tar-
fından bilinmemelidir.

Büsbütün meraklanmaştı. Genç

kıza biraz daha sokuldu:
— Söyleyin! Hiç çekinmeden,
sukulmadan konuşun! Size ne söy-
liyeceğinizi bilmediğim halde, çok
ketum olacağım söz veririm.

Füsünün yüzü sapsarıydı. Çan-
tasım asabi hareketlerle e-
virip çeviriyor, ikide bir, önün-
deki bardağı dudaklarına götürü-
yordu. Saadet Hanım, ihtar etme-
seydi, tereddüdü daha uzayacak-
tı:

— Sizi dinliyorum!

Gözlerini kaldırarak, genç kadı-
na baktı. Bu gözlerde ızdırab, sal-
fet, korku, endişe bir araya toplan-
mış bulunuyordu. Saadet Hanım
kendili kendine «Ne güzel, ne şirin
bir kız!» demekten kendini alamı-
dı.

Füsün, tekrar başını önüne eğ-
miş telakküs etmiş parmaklarıyla
masanın kenarına asabi darbeler
vurarak, genç kadını derin hayret
te düşünün bir sual sormuştu:

— Siz Vedad Beyi seviyorsunuz
değil mi? Pek damdan düşercesine
sordum. Affediniz kısa ve mü-
nakaşasız konuşmak istiyorum.

Cevap vermesine meydan bi-
rakmadan sözünü yürütmüş-
tü:

— Sakın inkâr etmeyiniz, çün-
kü ben bunu çok iyi biliyorum!

Saadet Hanım, soğukkanlılığını
kayıbetmedi. Sakin, hattâ biraz
cür'etkâr cevap verdi:

— Pekî, böyle kabul edelim
sonra...

Garibdir, bu itirafım, genç kız
hayrete düşüreceğini; müteessif
edeceğini tahmin ederken, aks
gölmüştü. O, ilk mâniayı müşkül-
süz atlattıktan memnun görü-
nüyordu.

Söze devam etmek için hazır-
lanırken Saadet Hanım konuştu:

— Benden de size bir sual... Siz
de Vedadı seviyorsunuz!

(Arkası var)

Küçük Zeynelin Serüvenleri

Yemeğini acele ile yiyen Zeynep odasına koşarak giyinmeğe başladı. Kıvrıkcık kumral saçlı, iri elâ gözlerinde neşe ve zevk parlayan Zeynepi herkes pek sever, küçük kumral ağzı ile büyük bir insan gibi anlattığı şeyleri alâka ile dinlerlerdi. Daha yedi yaşında olmasına rağmen tonbul, ulak elleri ile annesine yardım etmeye çalışır, kendi işlerini hep kendi görürdü. Çok uslu, tertipli ve terbiyeli olduğu için annesi ve babası onu sık, sık mükâfatlandırırlardı. O gün de hâlasa Zeynepi sinemaya götürecekti.

Nihayet hazırlanabilen Zeynep hâlasa ile beraber evden çıktı. Beyoğlu caddesinden alele, konuşarak geçen hala kız arada bir rengârenk, güzelliklerle dolu vitrinlerin önünde duruyorlar, seyrederek ağır, ağır ilerliyorlardı. Daha sinemanın başlanmasına vakti vardı ve babası bazı şeyler alacak ta. Böylece yollarına devam ederlerken büyük bir mağazanın önüne geldiler. Zeynepin babası içine girdi, kızı ise dışarıda kalıp hoşuna giden vitrini seyretnegi, üçer üçer giymiye tercih etti. Bir yandan oyuncaklara seyretiliyor, bir yandan da dükkânın kapısına bakarak babasının çıkıp, çıkmadığını gözliyordu. Karş köşede duran büyük bir bebek çok hoşuna gitti. Onu alması için babasına nasıl yalınacağını düşünürken, mağazanın kapısı açıldı, babası süratle dışarı çıktı. Sanki kızın orada olduğunu unutmuş gibi hızla hızlı yürümeye başladı. Babasına ne olmuştur? Ne kadar da hızlı yürüyordu. Zeynep sık küçük ayaklarıyla yetişmeye çalışıyor, fakat bir türlü muvaffak olamıyordu. Bilhassa kalabalık caddede koşmak ve önünde hızla giden babasını kaybetmemek ne kadar da güç.

tü. Nihayet bin müşkülâta yetişti ve bütün hancı ile koltuna yapıştı.

— Aferin sana baba, ben arkandan boşmasaydım bu koca caddede beni yalnız bırakıp gidecektin. Kızgınlıkla söylenen bu sözler üzerine babası başını çevirdi. O esnada Zeynepin halâni bir görmeliydim. Çünkü arkasından bu kadar zahmetle koştuğu adam babası değildi ve kolunu tutan küçük kızı şaşkın şaşkın bakıyordu. Ufacık kalbi korkudan titriyen Zeynep artık babasını kaybettiğini iyice anlamış, sessiz, sessiz ağlamaya başlamıştı. İşine yetişmek için acele eden iyi kalbli adamcağız vazifasını unutarak bu küçükle meşgul olmaya başladı. Güç hal ile meramını anlatan Zeynep bu sefer yabancı bir bayla beraber sinema yolunu değil, karakol yolunu tuttu. Neyse ki babasını bulmak çok güç olmadı. Çünkü kızını kaybeden zavallı baba da soluğu karakolda almıştı.

O gün sinemaya biraz geç kaldılar amma Zeynep de bir arkadaşına malik oldu. Bugün en iyi arkadaş kim biliyor musunuz? Babası sandığı bayan kızı.

Geçen bilmecemizde kazananlar

Geçen bilmecemizde kazananların isimleri çıkacak sayımız da ilân edilecektir. Hediye kazananlardan İstanbulda bulunanlar, hediyelerini Pazartesi ve Perşembe günleri idarehanemizden alabilirler. Tazirada bulunanların hediyeleri posta ile adreslerine gönderilir.

Yeni bilmecemiz

Üçü, gözümün üstünde..
Geride kalan ikisi, san'at..
Beşi bir araya geldi.. ne hoş bir peynir, dedim.
Gözümün üstündeki üç nedir? Geride kalan ikisi nedir...
Beşi bir arada ne oldu?
Bilerseniz bilmece kısmını gazeteden kesiniz. Altına halîni yazın ve bize gönderin, doğru bilenlerden birinciye: Bir düzine kurşun kalem, ikinciye: Yağlı boya bir Atatürk tablosu kopyesi, üçüncüye: Bir şişe kolonya, diğer 35 kişiye de muhtelif hediyeler verilecektir.

Elişi meyvalık

«1» numara meyvalığın kulpu. Bir eski küfeden koparılmış bir parça. Zımpara kâğıdı ile temizlenir ve bembeyaz olur.

«2» Oval veya daire şeklinde bir kontrplak levha (meyvalığın altı olacak)

«3» Meyvalık kulpu ekliyecek raptiyeler, dört tane kâfidir.

«4» Meyvalığın kenarını altına çivilemek için çiviler.

Meyvalığın kenarı da kulpu gibi eski küfeden koparılmış parçadır. O da zımpara ile temizlenecek.

Şekil «2» deki görülen kontrplığın kenarına kenar için hazırlanmış parça çivileyin. Kulp raptiyelerle resimde görüldüğü şekilde bağlanacak. Ve böylece meyvalık yapılmış olacaktır. Yağlı boya boyalırsa çok hoş görünür.

Edebiyat: Yeni şiir ve yeni şair

(Baştarafı 3/1 de)

— Öyle değil mi?

Genç şair, masasının üstündeki kâğıtları havaya uçurur gibi karıştırdıktan sonra tekrar güldü: — Detayyy!

Acayib şey! Bir mevzu bir çekirdektir: bütün detaylar onun içindedir. Fakat mevzu mevcut değil farzederek, sadece teferruatın dan bazılarını ortaya atmak ne demektir? O teferruatı seçerken de muhakkak bir mevzuun, bir ruhî haletin, bir anın, bir levhanın içinde değil miyizdir? Fakat işte genç şair, mevzuu tamamen inkâr ediyordu. Onca meselâ insanın çehresi ehemmiyeti haiz değildi de, burnunun üstündeki siville ve çenesinin çukuru bir mana, hem de bütün bir mana ifade ediyordu. Ötesi basit görüşlerin harcı idi. Onlar gözle, kaşla, dudanın tebessümü ve yüzlerin çizgilerindeki derin neşe veya ızdırarla meşgul olabiliyorlardı. Fakat başı hummalı genç şaire, sadece; burnunun üstündeki siville ve çenedeki çukur kâfi idi. Onları söylemekle, bütün küllü ifade etmiş olurdu. Yani, eskilerin, hem de benden ve benim babamdan eskilerin «zikri cüz, irade-i küll» dedikleri şey... O kadar eski... Fakat ne denir, başı hummalı genç şair için yeni bulunmuş bir hakikat!

Biraz sonra ismini öğrendik: Celâl Silay. Ve gene biraz sonra, kendi ağzından bir şiirini dinledik. Müsveddesini; ben istedim diye, lütfedip ertesi gün pastaneye bırakmış. Bana verdiler; ben de aşağıya istinsah ediyorum:

DAVET

Düşer selâmımdan şehvet ve gururla,
Yüzümde gezdirdiğim al-dal mazi.
Ve düşünce düşer, daima düşünce.
Müziğin rahatlığı ile gevşemiş

Silkinerek aşkın ve sesin,
Hafızaya doldurduğu kirden.
Sıkılmış bir yumruktur, gezerek başın,

Gurur, arzu, hırs ve kibirden.

Biten cezalarını tophiyarak mahkûmların,
Büyüdükçe ürküten sevincimi.
Ve oruspuların eteklerinden tophiyarak,
Sana getiriyorum kendimi.

Ve dilencilerin ve âlimlerin ve hastaların,
Sıkıdığı şükranla ağırlaşıyor elim.
Sana güzelin, arzunun ve faydanın,

Kapılarını açıyorum, sevgilim! İtiraf ederim ki, bu vezinsiz ve kafiyesiz şiirde ahenkten başka her şey var! Bilhassa ilhamında biraz, Fransız şairi Baudelaire'in biraz da bizim Ahmed Haşimin bazı şiirlerini hatırlatan taraflar seziliyor. Meselâ Haşimin:

Bir eldir, ufuklardan uzanmış;
Zulmet bizi çekmekte visale.

Ve gene Haşimin «Başım» şiiri. Celâl Silayın Davet'oeeki ilk kıtası da o şiiri menfi bir güzellikle çok hatırlatıyor. Fakat ne de olsa, bu genç şairde gene bir şeyler var, bir âlem görüyor ve belki yarın bu âlemi bize daha iyi gösterecek! Şimdilik; detay diye gülmekten biraz vaz geçmesi, şiirin her şeyden evvel musiki olduğunu bilmesi onu daha çapraşık bir yola düşmekten kurtarabilir. Bir de şiir okurken her mistam her kelimesini yedi elif miktarı uzatarak okumaktan vazgeçmeli. Çünkü Türkçede ne imale vardır, ne de gunne! Şöyle okuyor: Uzaktaaa-ürkütenn - hanginizz - Gülce - mall...

Ah, hele bu Gülcema'!!! Orhan Veli'nin yeni bir şiiri imiş, bize arkadaşımızın bu şiirini de okudu! Hem nasıl? Gözleri dönerek, ellerini, kollarını oynatarak ve her kelimeyi lâstik gibi çeke gelse tâ ağzımıza kadar uzatarak... Fakat arkadaşlarımızın ve mecmualarında gözümüne çarpan diğer bazı şairlerin şiirlerinden gelecek yazımda bahsedeceğim için şimdilik bu kadarla iktifa ediyorum.

Yalnız bu yazımı bitirmeden; son tanıştığım bu yeni şairin, elini çenesine dayayıp ve her kelimeye vura vura okuduğu şu misraları kaydetmeden geçemeyeceğim: **Değirmende ağartırdık biz bu sakalı!** Anlıyorsunuz ya, sakal... Yani Detay... Detayyy...

Yeni şiirin nazariyesini acaba hakikaten bu detayı şair mi kuruyor? Biz kapıdan çıkıp giderken sesi hâlâ kulaklarımızda çınlıyordu: «Değirmende ağartırdık biz bu sakalı!» yok, hayır, sakalım..

Halid Fahri Ozansoy

18 metre yükseklikten düşerek parçalandı

Fındıklıda oturan ve Tuhafevî. İlk yapan Mişon adında biri, dün Tophanede Necatibey caddesinde oturduğu apartmanın en üst katındaki taraçada saklıdaki çiçekleri sularken, parmaklığın kırılması neticesinde 18 metre yükseklikten cadede düşmüştür.

Bu feci sukut neticesinde Mişon hurdahaş olmuş ve derhal ölmüştür.

TIYATROLA

RAŞİD RIZA TIYATROSU

Halide Pişkin beraber

Harbiyede, Belvü bahçesinin

elaturka kısmında bu gece

KÖRDÜCÜM

Komedi - 3 - perde

ZAYI — Türkiye İş Bankasının numara muharrer 51249 ve 52905 numarası iki adet hisse senedim kazaen zayı olmuştur. Yenilerini çıkaracağımdan eskilerinin hükmü yoktur.

Geyve istasyonunda Akkaya, Zade Mustafa Asım Akkaya

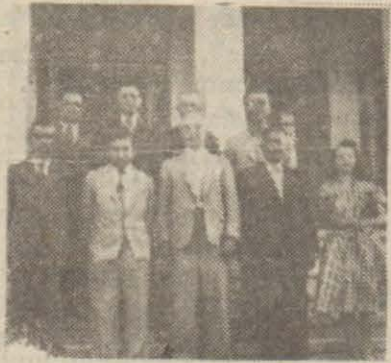
ZAYI Haydarpaşa lisesi dördüncü sınıfından 9 Mart 1942 tarihinde aldığı 4944/814 No. lu tasdiknamemi kaybettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Şükrü Üsün

Memleket haberleri

Denizlide

Hakevi yeni bir faaliyet sahasına girdi, bütün şubeler büyük bir gayretle çalışıyor

Hakevi idare heyeti azaları reislerle bir arada

Denizli (Hususi) — Son aylarda Denizli Hakevinin faaliyetinde büyük bir tebeddül ve ilerlik belirmiştir. Yeni reis avukat Naili Küçük, bir zamanlar belediye reisliğinde olduğu gibi, bu müessesenin başında da feragatle çalışmaya başlamıştır.

Muhit için bir iftihar vesilesi olacak mükemmeliyet ve azamette bir binaya malik bulunulması da hakevi üzerindeki çalışma hevesini körükleyen sebepler arasında sayılabilir. Bu defa yeni idare heyetinin gördüğü lüzum üzerine yeniden ilâveler gören bina, tertemiz ve hakevâten itina ile döşenmiş, şubeler ayrı ayrı odalara verilmiştir. Salon beş yüz kişiyi istiyab edebilecek müsaitte olup bir de güzel sahneye maliktir. Burada son altı ay zarfında yedi sekiz temsil verilmiş ve büyük rağbetle karşılanmıştır. Evin kütüphanesi de hayli zengindir. Memleketin başlıca matbuat merkezlerinin neşriyatı da bu kütüphanede mevcut ve hararetle okunmaktadır.

Köycülük şubesi köylere sık sık giderek içki, kumar aleyhine ve sihi öğütler ve küçük el sanatlarını teşvik için ameli gösteriler yapmaktadır.

Sosyal yardım kolu, Hasılatı bazı fakir ailelerin himayesine tahsis edilmek üzere bir gardenparti ter-

Kocaelide

Yol inşaatına büyük ehemmiyet veriliyor, birçok yollar yeniden ve mükemmel bir şekilde yapıldı

İzmit (Hususi) — Kandıra ile Ağva arasındaki şosa yolunun toprak tesviye işleri bitirilmiştir. Kandıra - Adapazarı, Adapazarı - Karasu yolu da yapılmaktadır. İzmitten Karamürşele, oradan da Yalovaya güzel bir şosa yapılmıştır.

Vilâyetimizdeki yol işlerine azami alakayı gösteren vali Ziya Tekefi, evvelki gün Geyve ve Karamürşele giderek yol işlerini teftiş etmiştir.

Şehrimiz belediyesi de İzmit yollarının yapılmasına iyi bir gayret göstermektedir. Meşhur demiryolu caddesinin her iki tarafı asfalt olarak yaptırılmaktadır. Yolun bir tarafı önce birleşmiş, şimdi ikinci kısmına başlanmıştır. Çarşı ve mahalle aralarının da kaldırım olarak yaptırılmaktadır.

Balıkesir Valisi ikramiye ile taltif ediliyor

Ankara — Haber aldığımız göre Ticaret Vekili, Balıkesir Valisi Recai Gürel'i hububat alımındaki muvaffakiyetli çalışmalarından dolayı takdir ve tebrik etmiştir.

Ticaret Vekâletine bu mevzuada aldığımız tamamlayıcı malûmata göre, Balıkesir Valisi hububat tahminlerini ve borçlandırma işlerini zamanında ve bütün diğer vilâyetlerden önce tamamlamış ve hububat teslimine geçerek bu sahada da hızla ilerlemiştir.

Ticaret Vekâletinin kendisini ayrica bir ikramiye ile taltif etmek kararını aldığı da öğrenilmiştir.

İzmitte belediye seçimi hazırlıkları

İzmit (Hususi) — İzmitte Belediye seçimi için hazırlıklara başlanmıştır.

İzmit ve 780 lira para temin etmiştir. Bu paralar yoksullara tevzi olunmaktadır.

Askerî vaziyet

(Baştarafı 1 inci sayfada)

artmalarını dolayısıyla son iki üç gündüzenberi şiddetlenmiştir. Bu Sovyet kuvvetlerinin, Anapa, Novorossiyski, ve Tuapse şehir ve limanlarından deniz ve kara yolları ile cenubi Kafkasyaya çekiliş hareketlerini örtmek için bu suretle mukavemetlerini artırmış olduklarını şüphesizdir ve bu mukavemet sebebiyle Alman ve müttefik kuvvetlerinin bu sahadaki ileri hareketleri bir parça yavaşlamıştır.

Fakat, buna karşı, yukarı Kuban nehrinin şark tarafındaki Alman ileri hareketi Kafkas dağlarının şimalindeki ikinci mühim petrol muntakasının merkezi olup Baküye giden ana demiryolunun üzerinde bulunan Grozny şehriyle Daryal geçidinin şimal ağzında kalan Wladikafkas şehri istikametinde yeni birlikler göstermektedir. Bu cümleden olarak Almanlar birkaç gün evvel Piatigorsk şehrini zaptetdiklerini bildirmişlerdir. Sovyetler ise gene birkaç gün evvelki resmî tebliğlerinde Cerkesk ve 13 Ağustos tarihli tebliğlerinde de bu mevkinin 80 kilometre doğusunda ve Piatigorskun 24 kilometre şimalinde kalan Mineralnievoda isimindeki tanınmış maden suyu şehri civarında çarpışmalar olduğunu bildirmekle vukarındaki Alman haberini üç dört günlük bir gecikme ile teyid etmişlerdir.

Bundan evvelki yazlarımızdan birinde şimali Kafkasyanın doğu yarısında Sovyetlerin ehemmiyetli kuvvetleri bulunmadığından ve Almanların bundan istifadeye çalışmakta olduklarından bahsetmiştik. 13 Ağustos tarihli Alman resmî tebliği bu hususta bir adım daha atılarak Alman seyyar piyade kollarının asseği Don nehrinin cenub talimlerinden Maniç suyu yukarı kısmının şimalinde bulunan Kilsta şehrini işgal ettiklerini haber vermiştir. Bu şehir, Volga ve Don nehrlerinin aşağı kısımları arasında yasayan ve aslen Moğol neslinden olup umumi nüfusları 200 binı geçmeyen Kalmukların idare merkezidir. Volga nehrinin mansabındaki Astrahan şehrine olan mesafesi de takriben üç yüz kilometredir. Kalmuklar yarı ya-

rıya göçebe bir haldediler ve yasadıkları arazinin tabiatı de ekseriyet itibarıyla çölü andırır.

Almanların bu hareketlerinin ilki gayeli olduğu meydandadır ve bunlardan birisi, miktar itibarıyla az olsalar dahi Sovyet rejimine çok usnamaması olduğu zamanı mevcud olan halk arasına girerek bunları kendi taraflarına celbetmek, diğeri de mevcut bir imkândan istifade suretiyle ve binnisbe küçük bir kuvvetle Astrachan gibi mühim bir mevki işgal ederek Sovyetlerin İran demiryolu - Hazar denizi - Volga nehri yolu ile İngiliz - Amerikalılardan aldıkları yardımlarla birlikte Volga ağzı vasıtasıyla yaptıkları diğer nakliyatı mâni olmaktadır. Almanların bu gayellerine nasıl ve ne derecede kadar ulaşabileceklerini anlayabilmek için birkaç gün beklemek kâfi gelecektir.

Sovyetler, Kotelnikovo şimali bölgesine ve büyük Don kırsı sahiline herhalde büyük miktarda yeni kuvvetler getirmiş olabileceklerdir. Almanlar Kalac garbindeki son muvaffakiyetlerine rağmen buralarda hâlâ yeni terakkîler ve muvaffakiyetler elde edememişlerdir. Sovyetlerin buralarını muhafazasına hayati bir ehemmiyet verdikleri anlaşılmalıdır ve Woronez, Richevden başka Wiyasma şarkından ve İlmen gölü cenub doğu muntakasına Wollhof cephesinden durmaksızın yaptıkları taarruzların da bu maksada, yani Almanların şark cephesinin diğer muntakalarından Volga - Don muntakasına yeni kuvvetler kaydıramamaları keyfiyetine müstenid olduğu aşikârdır. Ancak, Sovyetlerin bu hareketlerinden ve devamlı taarruzlarından gittikçe daha fazla müteessir olmağa başlıyan ve 1942 senesinden Sovyet cephesinde harekete imkân verecek nihayet iki buçuk üç aydan daha fazla bir zaman kalma-
dığını da gözönünden uzak tutmadığına şüphe caiz olmayan Alman beşkomutanlığının bir taraftan kendisini Kafkas dağları sahasında cenubi Kafkasyaya karşı emniyet altına alıcı tedbirleri ittihaz edettikten bir taraftan da Volga

Ticaret Vekilinin dün yaptığı tetkikler

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

bağlı müesseseler erkânile görüşmüştür. Vekile teşkilâtlandırma Umum Müdürü Avni Sakman da refakiat etmekte idi.

Ticaret Vekili öğleden sonra dördüncü Vakıf hanına gelerek Belediye İktisad Müdürlüğünde bir müddet kalmış, Vali ve Belediye Reisi Dr. Kırdar, İktisad Müdürü Saffet Sezen ile yeni işe teşkilâtı üzerinde görüşmüştür.

Ticaret Vekili bundan sonra Belediye İktisad Müdürlüğünün teşkilâtını gezmiş, memurlarla çalışma vaziyeti hakkında ayrı ayrı görüşmüştür. Bunu müteakib İktisad Müdürlüğünün ekmeğe işleri sayım kısmına geçmiştir. Vekil, işe işlerinin ne şekilde toplanacağı, fırınlar tarafından zamkılı kağıtlara yapıştırılıp alâkadarlara teslim edildiği ve bunların ne şekilde sayıldığı hakkında memurlarla görüşmüş ve bu iş için ne kadar ücret aldıklarını sormuştur.

Vekil bu esnada iş teslim etmeğe gelen fırıncılarla bir görüşme yapmıştır. Ekmeğe işlerine karşı çok yakından bir alâka gösteren Vekil, lokantalarda karnesiz olarak verildiği mevzuubahs olan ekmeğelerin bunlar tarafından ne şekilde ele geçirildiğini sormuştur. Fırınlar böyle bir vaziyetin mevzuubahs olmadığını, narkese ancak karnesiz ekmeğe verildiğini bildirmişlerdir.

Bu arada bir çuval undan kaç ekmeğe çıkacağı meselesi mevzuubahs olmuştur. Fırıncılardan bazıları bir çuval undan 167,5 ekmeğe çıkarmakta güçlük çektiklerini ve hattâ bazan zararına iş gördüklerini söylemişlerdir. Bazı fırıncıların bir çuval undan 180 tane ka-

Don kırsı durumu ile birlikte Sovyetlerin bu arasız taarruzlarını durduracak diğer daha geniş tedbirleri almaktan yanı Volga - Don kırsı muntakasında büyük kuvvetler toplamaktan geri durmadığı da bunun kadar aşikârdır.

Emekli General K. D.

dar noksan tartılı ekmeğe çıkardıkları meselesi de mevzuubahs olmuş, fırıncılar, tartı meselesinde kendilerinin yüzde muayyen bir nisbette mazur görülmelelerini, bazı ekmeğelerin 5-10 gram noksanına mukabil, bazılarının da 40-50 gram fazla olduğunu söylemişlerdir. Birkaç fırıncı da, ekmeğin un hallitasının ağırlığa çok tesir ettiğini, arpa miktarı çok olduğu zaman; fazla bir rütubet çekmesinden dolayı; 167,5 dan fazla ekmeğe ferah ferah yapıldığı halde bugün bu randımanı elde etmenin güç olduğunu tebarüz ettirmişlerdir. Ticaret Vekili, kendilerinden un hallitasına giren maddelerin nisbetini sormuş, fırıncılar hergün başka başka tenkidde un aldıklarından, bir günün zararını diğer günün kârı ile telâfi ettiklerini söylemiş ve namuslu insanların daha hüsnüniyetle çalıştıklarını, esasen beş parmağın bir olmaması dolayısıyla bu işte suiniyetle hareket edenlerin de bulunabileceğini bildirmişlerdir. Vekil, fırıncılara iyi pişmiş temiz ekmeğe çıkarmalarını tavsiye etmiş ve bu işte kulüpleriyle alâkadar olmuştur.

Bundan sonra Vakıf hanında İstanbul Sanayi ve Ticaret Odasının bulunduğu kata çıkmıştır. O da Umumi Kâtilibi Mahmut Pekir Ticaret Vekiline çalışma şekli hakkında izahat vermiştir.

Ticaret Vekili bilâhare Muntaka Ticaret Müdürlüğüne çıkmış, yapılan toplantıya riyaset etmiştir. Vekil İzmir ve İstanbul Borsa heyetlerini kabul etmiş, makarna ve bisküvi fabrikatörlerinin mümessilleriyle görüşerek isteklerini dinlemiştir.

Vekil şehrimizde bir hafta daha kalacak ve Ticaret Vekâletine bağlı bütün müesseseleri ayrı ayrı tetkik edecektir.

Ticaret Vekâleti müşavirlerinden Mümtaz Rek te bugün Ankaradan gelenek Vekile mütlâki olacaktır.

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Bu sabahki Haberler

Stalingrad cephesinde Rus hatları yarıldı

Londra, 15 (A.A.) — Rusyada en şiddetli muharebeler Stalingrad ile Don derseğinde cereyan etmektedir. Kafkasyada Almanlar şiddetli muhavemete rastlamaktadırlar. Arktik illerinde de iddialarda bulunuyorlar.

Dün gece yarısı nesredilen Sovyet tebliği:

Çekoslovakya, Krasnodar, Kotelnikovo Mineralnyevodli, Kletskaya'da şiddetli muharebelerin cereyan ettiğini bildirmiştir.

Kletskayada Rus hatları yarılmış ve Almanlar nehir kenarına sokulmuşlardır.

Londra 15 (A.A.) — B.U.P. ajanları muhabirinin Moskovadan bildirdiğine göre Almanlar cephedeki bir kesiminde külliyetli miktarda tank, topçu ile hücumu geçirmişler ve Rus hatlarını yarmışlardır. Ruslar yeni hatlara çekilmişler ve de tekrar hücumu geçirmişler ve Almanları geri atmışlardır. Maamafih vaziyet henüz belli değildir.

Akdeniz muharebesi

İngiliz Amirallığının neşrettiği tebliğe aid tafsiyat

Londra 15 (A.A.) — Bahriye şifalı bir tebliğ neşrederek son günlerde Akdenizde bir deniz muharebesi cereyan ettiğini bildirmiştir. Malta'ya iş ve takviye kuvvetleri getiren kuvvetli bir kafilie düşmanın çok muazzam teşebbüslerine rağmen muvaffak olmuştur.

Orta Akdenizin bir noktasında düşmanın kuvvetli denizaltı ve uçakları 8 ve 10 pusluk toplara malik kruvazör filosu ve seri botları ile muharibeye tutuşulmuştur.

Düşman kruvazörlerinden birini tayyarelerin hücumu karşısında geri dönmüştür.

Bir denizaltı bir İtalyan kruvazörüne 2 torpil isabet ettirmiştir.

Bir Alman denizaltısı muhakkak batırılmıştır. Başka birinin dahi batırıldığı sanılmaktadır. Eagle tayyare gemisinden maada Manchester kruvazörü düşman tarafından batırılmıştır. Manchester 9.500 tonluk idi. 1941 senesinde ikmal edilmişti. Mürettebatı 700 kişi idi. 6 pusluk 12 topu ve 3 tayyaresi vardı. Bahriye nezareti tebliğini şu sözlerle bildirmiştir:

«Bu kadar geniş ve tehlikeli hareketlerin hiç bir kayıp verilmeyen yapılması beklenmezdi. Fakat düşmanın iddiaları mübalâğahadır.»

Saffet Arıkan itimadnamesini Hitlerlere verdi

Berlin, 15 (A.A.) — Führer umumî karargârında Türkiye'nin yeni Berlin Büyük Elçisi Saffet Arıkan itimadnamesini takdim etmiştir.

Hançiciye nazırı Von Ribbentrop marasiminde hazır bulunmuştur.

Sovyet ordusundaki siyasî komiserlerin salâhiyetleri azaltılıyor

Bern 15 (A.A.) — Haber abnidiğine göre Timoçenko kumanda ettiği cephelerde siyasî komiserlerin salâhiyetleri azaltılmıştır.

Sovyet komiserleri rütbelerinden bir aşığı rütbe subay derecesinde bulunacaklardır. Timoçenko bu komiserlerin plânlara ve askerî mahiyetli işlere müdahale etmemelerini istemiştir.

İhtiyaç maddeleri bir mahalden diğer bir mahalle nakledilebilecek

Ankara, 14 (A.A.) — Ticaret Vekâletinden tebliğ edilmiştir:

1 — İcra Vekilleri Heyetince Vekâlete verilmiş olan salâhiyetlere dayanarak alınmış bulunan her türlü el koma kararlarının 25.7.42 tarihinden itibaren kaldırıldığı tamamen tebliğ edilmiş ve keyfiyet ayrıca radyo ile nesredilmiştir. Buna rağmen bazı mahallelerde el koma kararının halen tatbik edilmekte olduğu vakı müraacaatlardan anlaşılmalıdır.

2 — Bundan başka gene bazı mahallelerde bir kısım maddelerin

akarı tahdülüne tâbi tutulduğu ve bu maddelerin diğer mahallere nakline müsaade olunmadığı da haber alınmıştır.

Bu gibi tahdüllerin alınan tedbirleri akamete uğrattığını göz önünde tutarak, böyle bir vaziyette meydan birkılmaması ve vatandaşların bir mahalden diğer bir mahalle götünecekleri maddelerin serbestçe nakledilmesi ve alınması için idare âmirlerinde her türlü kolaylık ve yardım gösterilmesini rica ederim.

Nöt — Fıstık kalmak şartıyla zeytinyağı halkkandaki karar da kaldırılmıştır.

Bir kısım börekçiler dün yeniden faaliyete geçtiler

(Baştarafı 1 inci sayfa)

mekte. Fakat, içeri sokulmak imkân sız. Henüz, birbirine soruyor:

«— Ne oluyor, ne var?»

Her ağzından bir laf çıkıyor, bir şey gören yok, fakat uyduran yadurana!

Nihayet kalabalığı yararak, içeri den çıkan bir yarı bir adam ağzını mendille sildikten sonra, sirtı ifşa etti:

«— Börek. İçeride börek satıyorlar.»

«— Ne!»

Bütün ağızlarından müsterek bir hayret nidası çıktı ve bunu, dükkânın kapısına doğru şiddetli bir hücum talib etti.

«— Börek. İçeride börek satıyorlar.»

«— Ne!»

Bütün ağızlarından müsterek bir hayret nidası çıktı ve bunu, dükkânın kapısına doğru şiddetli bir hücum talib etti.

«— Börek. İçeride börek satıyorlar.»

«— Ne!»

Bütün ağızlarından müsterek bir hayret nidası çıktı ve bunu, dükkânın kapısına doğru şiddetli bir hücum talib etti.

«— Börek. İçeride börek satıyorlar.»

«— Ne!»

Bütün ağızlarından müsterek bir hayret nidası çıktı ve bunu, dükkânın kapısına doğru şiddetli bir hücum talib etti.

«— Börek. İçeride börek satıyorlar.»

«— Ne!»

Bütün ağızlarından müsterek bir hayret nidası çıktı ve bunu, dükkânın kapısına doğru şiddetli bir hücum talib etti.

«— Börek. İçeride börek satıyorlar.»

«— Ne!»

Bütün ağızlarından müsterek bir hayret nidası çıktı ve bunu, dükkânın kapısına doğru şiddetli bir hücum talib etti.

«— Börek. İçeride börek satıyorlar.»

«— Ne!»

Bütün ağızlarından müsterek bir hayret nidası çıktı ve bunu, dükkânın kapısına doğru şiddetli bir hücum talib etti.

Akdenizde muharebe sona erdi

(Baştarafı 1 inci sayfa)

düşman topluluğuna rağmen malzeme ile takviye kütâhlarının Malta'ya ulaşmağa muvaffak olduklarını bildirmektir.

Roma 14 (A.A.) — İtalyan orduları umumî karargârının 809 numaralı tebliği:

Akdenizde son günlerde yakalan ve taarruz edilen düşman kafillesi birliklerinden geri kalanlarla yapılan çarpışmalar sırasında yeni başarılar elde edilmiştir.

Denizaltılar ve hızlı botlar bir kruvazörle bir torpido muhrîbi ve 3 ticaret gemisi batırılmışlardır.

Torpil ve bomba uçakları dört gemiyi batırılmışlar ve Cebelüttarik istikametinde yol alan bir zirhlîya iki torpil isabet ettirmişlerdir.

Alman hava ve deniz birlikleri de 4 ticaret gemisi batırılmışlardır.

11 Ağustosta «Waresiek» İtalyan depizaltısının torpille isabet alan ve yaralı olarak Cebelüttarığa giden İngiliz uçak gemisi «Furi-ous» dir.

Batırılmış kruvazörler arasında en son modelde olan Manchester kruvazörü de bulunmaktadır.

Dağıtma ofisi

Ankara, 14 (Hususî) — Bir kararnâme ile dağıtma ofisi kaldırılmıştır.

Bahçekapıda kuş köpek tarafından ısırılanlar

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

vay yolundan Katreoğlu hanına kadar imtidad eden mahalde müteaddid kimseleri istiran bir köpeğin kuduz olduğu tahakkuk etmiştir.

Bu köpek tarafından ısırılanlardan yalnız bir tanesinin tedaviye gittiği ve diğerlerinin gitmemiş olduğu yapılan tahkikattan anlaşılmiştir.

Diğer ısırılanların hiç vakit za, yi etmeden Galatadaki kuduz tedavihanesine acele müraacaatları lâzımdır. Aksi halde hayatı tehlike muhakkaktır.

2 — İstanbul belediye hududları dahilinde tahakkuk etmiş kuduz vakaları mevcut olduğundan isirtilenler derhal kuduz müesseselerine müraacaat etmeleri kendî sıhhatleri noktasından elzem olduğu ehemmiyede tebliğ olunur.

Meclis İkciteşrinin birinci gününe kadar tatil kararı verdi

(Baştarafı 1 inci sayfa)

yet dilekeleri ve alkışlarla karşılanmıştır.

Bundan sonra Erzincan mebusluğuna seçilen Safi Erdem adını almış, mücbir ve zaruri sebeplerle tahvil ve tahsiline imkân görülen miyeni borçlarını terküne, eşiyaya müsademesinde malû olanların iltisadi bunnan vergisi istisnaîyeyinden ve inhisar eşyası beyiyesinden istisade hususunda harb mahallü hükmünde olduklarına dair kanunun birinci maddesinin tefsihine, Samsun eski belediye reisi İhsan ile mühendis Ali Ragıb Trutkayan cezalının affına aid kanunlar müzakere ve kabul edilmiştir.

Meclis bundan sonra İkciteşrinin birinci gününe kadar tatil kararı vermiştir.

Ticaret Vekilinin beyanati

Dün şehimize gelen Ticaret Vekili Doktor Behçet Uz, gazetecilere beyanatta bulunmuş, ezcümle demiştir ki:

«— İlk olarak gözönünde tutduğumuz oihet, devlete köylünün borçlandığı buğday ve hububatı depolar almak ve büyük şehirlerde devlet teşkilâtının ekmeğini temin etmektir.

Bundan sonra diğer yerlerde olduğu gibi İstanbulda da undan mamul mevad için un vermek kararını verebiliriz.

Kendî mahsulümüzden maada harıçten buğday getireceğiz. Mısırdan da mühim miktarda çeltik getiriyoruz. İstanbul ekmeğinin gittikçe nefaset kesbetmekte olduğunu görmekte memnunuz. Daha da düzelecektir.

Gıda maddeleri arasında bulgura da ayrı bir ehemmiyet veriyoruz. Hem ekimeğe hem de pirince yardımı olarak bir bulgur stoğu vücuda getirmek şüphesiz ki faydalı olacaktır.

Zaman zaman muhtelif maddeler üzerinde görülen sıkıntının ekseriyatı halkın fena bir haleti ruhîyenin tahtı tesirlerinde ve sunî olduğunu görüyoruz. İş bu noktadan tutulmalıdır.

Şimdi İstanbulda fiatların normale doğru gittiğini duymakla memnunuz oludum.»

Millî oyunlar festivali başladı

Eminönü Halkevi sosyal yardım şubesi tarafından tertib olunan millî oyunlar festivalinin ilk eğlentileri dün gece saat 21 de Taksim Belediye gazinosunda başlamıştır. Vâlî ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar, Orgeneral Fahreddin Altay, basın mensubları ve kalabalık bir halk külesinin büyük bir zevk ve neşe ile takib ettikleri festivali eğlence mine saat 21 de İstiklal marşı ile başlamış, bunu Eminönü Halkevi reisi Yavuz Abadanın bir söylevi takib etmiştir.

Bundan sonra strasile festivale iştirak eden gruplar tarafından mahallî oyunlar oynanmış ve eğlence her gece geç vakte kadar devam etmiştir.

Millî festival eğlencelerinin ikinci bu akşam Sarayburnu Park gazinosunda yapılacaktır.

Macaristanda garib bir hâdise

Bir balıkçı her akşam ölüyor ve sabahları diriliyo muş

Budapeşte, 14 (A.A.) — Ofis: Bir Macar balıkçı her akşam ölmekte ve sabahleyin dirilmekte. Bu garib hâdise Türkiye kırsalında vukua gelmektedir. Balıkçının kalbi akşam olunca durmakta ve sabahleyin yeniden işlemeye başlamakta, balıkçı da bu suretle tekhar normal hayata kavuşmaktadır.

Şark cephesi

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

Bu muhavemete rağmen, Alman kuvvetlerinin taarruzu iyi şartlarla terakki etmektedir. Bir noktada ehemmiyetsiz düşman kuvvetlerinin üsleri ile olan muvasala- sı kesilmiş ve dağıtılmıştır.

Karadeniz kıyısındaki düşman liman tesisleri Alman hava kuvvetlerinin tesirli taarruzlarına hedef tutulmaktadır. Bu taarruzlar sırasında bombalarla iki büyük taşıt gemisi hasara uğratılmıştır.

10 Ağustos gecesi bir Alman hızlı botu Tuapse açığında 4000 tonluk bir taşıt gemisi batırılmıştır.

Don derseğinde bir Alman hava alâmanına taarruzu teşebbüs eden bir düşman uçak teşkilî Alman avcıları ve hava karşıkoyma ateşlefillen yok edilmiştir. 45 mütearaz uçaktan 35 i düşülmüştür.

Voronej çevresinde bolşeviklerin yaptığı teselli taarruzları alkım kalmıştır. Çetin çarpışmalarda 56 tank tahrib edilmiştir.

SİYASET DÜNYA ALEMİNDE

İkinci cepheye dair

Günün harb haberlerinden de mühim olan meselesi ikinci cephe mevzuudur. Zevahir ne o. Nursa olsun İngiltere ile Amerika hep bunlarla meşguldür. Almanya kâza.

Hattâ o kadar ki Alman propaganda nazırı doktor Göbels geçenlerde bu meseleye tahsis ettiği mühim bir yazıda bu teşebbüsün vâhiliğini uzun uzadıya isbat etmeye çalıştı. Karşılaşan fikirler birbirine ne derece zid olurlarsa olsunlar, böyle bir cephe ihdas etmek teşebbüsünün imkânsız bir şey olmadığını muhakkaktır. Fakat muvaffak olup olamayacağı ayrı bir meseledir.

Sovyet Rusyaya karşı harb başladığı zaman ve bülhassa kış mücahedeğinde böyle bir cephenin kolaylıkla vücuda getirilebileceği kanaati çok kuvvet bulmuştu. Çünkü Alman orduların büyük zorluklar çekiyordu. Yakın bir zamanda, bu zorluklar ve kış mücahadesinin husule getirdiği yıpranmalar yüzünden işgal altındaki topraklardan asker çekilmesi zarureti baş göstermişti. O zaman İngiltere ve Amerika için bu araziye kolaylıkla çıkarma yapılabilecekti ve yerli halktan görülecek yardım, bu teşebbüsü, kısa bir atide çok muvaffak bir taarruz şekline getirebilirdi.

Fakat bütün bu tahminlere ve kışın zorluklarına rağmen Almanlar, garb memleketlerinden umulduğu kadar asker çekmediler, hattâ Paris'te son yapılan bir geçid resmi, işgal kütâhlarının takviye

dahi edilmiş oldukları kanaatini husule getirdi.

Maamafih gün geçtikçe vaziyeti zorlaşan Sovyet Rusyaya karşı bir şeyler yapılması zandır. Bazı resmi tekliflere rağmen Amerika ve İngilterenin bu hususta bazı müsbet taahhüdlere dahi girişmiş oldukları tahmin olunabilir. Şu halde şimdi ne olacaktır?

Alman makamları, kısa zaman evveli, böyle bir teşebbüsü karşılayacak olan muazzam nazirliklardan bahsettiklerine göre Almanya, Anglo-Sakson devletlerinin böyle bir teşebbüslerini istiyor sayılabılır. Yalnız, bu hususta fazla propaganda bulunması ve geniş mihyasta kuvvet tezahürlerine baş vurması fikirlerde bazı tereddütlerin vücud bulması pek tabii ve mantıktır. Bundan da anlaşılabilir ki ikinci cephe meselesi beraberinde tezarar taşıyan bir davadır ve nasil hallolunabileceğini evvelden kestirmek mümkün değildir. Fakat hakikat olan bir diğer nokta da sudur ki İngiliz orduları askerle tıklım tıklım dolmaktadır ve bunların aradın ne vakit geleceği henüz belli değildir. Bu kadar askeri yalnız İngiliz adalarının muhafazasına ve bir istilâdan korunmalarına tahsis etmek fazla bir şey olacağı için bunlara bir sarf mahalli bulmak zârimdir. Bu mahall ikinci cephe, Şu halde sorabiliriz:

Bu, ne zaman açılacak? Ancak bu teşebbüs yapıldıktan sonra ki harbin atisi ve dünyamın akıbeti hakkında bir fikir edinmek mümkün olabilecektir.

★★

Dil Kurultayı mesaisini bitirdi

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Çankaya köşkünde

Ankara 14 (A.A.) — Reiscümhur Millî Şef önünü bugün saat 17.30 da Çankaya köşklerinde Türk Dil Kurultayı delegelerine bir çay vermişlerdir. Çayda Büyük Millet Meclisi Relâi Abdülhalik Renda, Başvekil Şükrü Saraçoğlu, bir çok vekiller, mebuslar ve yüksek rütbeli subaylar da hazır bulunmuşlardır.

Millî Şefimiz bütün davetlilere görüşerek kendilerine ayrı ayrı iltifatta bulunmuşlardır.

Maarif Vekilinin nutku

Ankara, 14 (A.A.) — Dördüncü Türk dil kongresi bugün yapılmış olduğu üçüncü umumî toplantısı muhtemelen Maarif Vekili Hasan Ali Yücelin bir nutku ile başlamalarına son vermiştir. Vekil demiştir ki:

Yurdun dört köşesinden geldiniz. Elbirliği ettiniz. Ana davalardan olan ana dilimiz üstünde, gece, gündüz çalıştınız. Hepinizi bütün yüreğinizle tebrik ederim.

Başta üniversitemiz olduğu halde bütün bilim kumaları ve adamları emek vererek, sektez onerelerinde Türk ilminin ve telkîninin millî görünüşte dönlü

yapacağız. Bununla, her medeni dil gibi türkçe de her düşünceyi, sağı solu belli, sınırlı çizilmiş kelimeler içinde söyleyebilecek hale gelecektir.

Arkadaşlarım, Dil Kurumu inkılabı ruhla Türk kültürüne ve kültür adamlarına elinden gelen yardımı yapmaktadır ve yapacaktır.

Arkadaşlar, Dördüncü Türk Dil Kurultayı'nın üstüne aldığı işler, şu anda bitmiş bulunuyor. Kalan büyük bir vazifemiz var, o da bizi, devlet ve millet işlerinde hiç bir zaman yalnız bırakmayan, tecrübesinin, bilgininin asil ruhunun ve yol gösterici zekasının bütün veriminden faydalandıran, en yakın ilgisini, milletinin her ferdeine; her imkândan istifade ederek tattıran Millî Şefimiz ve Cumhurbaşkanımız İönü'nün Kurultayın çalışmalarına lütfedip gösterdikleri büyük itinaya hepimizin içinden gelen minnet ve şükranı belirtmektedir. Kurultayın üyelerini evlerinde kabul ederek onlarla daha yakından temas arzusunu gösterenleri bu minnet ve şükranı büsbütün attırılmıştır. Şu sözlerle, kendim kadar sizlerin de dıpyularınıza dile getirdiğime inanyorum.

Pasifikte

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Bahriye mahfillerinde bedbinlik göstermek için hiçbir sebep olmadığı ve vaziyetin mütefekkir lehine geliştiği kanaati vardır.

7 gündenberi devam etmekte olan muharebe mütefekkir ve Japon harb gemileri arasında cereyan eden ilk büyük muharebedir.

Japon tebliği

Tokyo 14 (A.A.) — Salomon adaları deniz muharebesi hakkında Japon umumî karargârı yeni bir tebliğ neşretmiştir.

Japon kuvvetleri 13 İngiliz ve Amerikan kruvazörünü 9 torpido muhrîbini, 3 denizaltı ve 10 nakliye gemisini batırılmış ve bir kruvazörü, 3 torpido muhrîbini ve bir nakliye gemisini ağır hasara uğratmışlardır.

Japon kayıbları ehemmiyetsiz addedilebilir. 2 kruvazör hasara uğramış da bu kruvazörler muharebe dışı kalmamıştır. 21 Japon tayyaresi kayıptır. Bu tayyarelerin pilotları fevkalâde bir cesaretle insan bombası halinde kendilerini tayyare ile birlikte hedeflerine atmışlardır.

Ticaret Vekâletinde yeni kadro

(Baştarafı 1 inci sayfa)

melelerin ihtaç devir ve teslimine kadar vazifelerine devam edecekler ve bu işler ikmal edildikçe alâkadar memurlara işiklerinin kesildiği Vekâlet tarafından bildirilecektir.

İşleri görecek olan Ticaret Vekâletinin takviyesi için merkez ve vilâyetlerde kullanılabilmek üzere yeni bir kadro mezkûr Vekâlete verilmiştir. Ticaret Vekâletine eklenen kadro şudur:

1 tane 600 liralık harb ekonomisi bürosu şefi. 3 tane 500 liralık müşavir, 2 tane 210 liralık rapörtör, 1 tane 600 liralık propaganda bürosu şefi, 2 tane 500 liralık müşavir, 1 tane 210 liralık rapörtör, 10 tane 300 liralık müfettiş ve 1 tane 260 liralık ve üç tane de 210 liralık rapörtör.

Rodos adası bombalandı

Kahire 14 (A.A.) — Çarşamba akşamı Rodos adasında İngiliz tayyareleri tarafından yapılan taarruz sırasında Kallate tayyare meydanında beş yangın çıkarılmıştır.

Altının tekrar yükselmeğe başlaması karşısında

(Baştarafı 3/1 de)
fine kadar birçok memleketlerden altın ihracı yasak edildi. Buna rağmen altınlar bir defa toplandıktan sonra tekrar tedavüle sevkolunamıyordu. Burada izahı ne uzun sürecektir bu hâdise, artık eskimiş bir lüştük toptaki elastikiyet hasasının kaybolması gibi, topun şekline değil, fakat yapıldığı malzemenin blozullmasına aiddir bir bünye sebebine bağlı idi. Bu sebeple liberal kapitalist rejimin çökmesinden doğmuştu. Artık altın hal edilmiş bir hükümdar gibi sarayında hapsedilmişti. Ona yeni bir kudret vermekle, idare ettiği memleketi yeni bir refah devresine sokmak imkânı yoktu. Altını mübadeleden taretmek icab ediyordu. Bu hakikati en büyük altın babası olan memleketler, İngiltere, Amerika ve Fransa anlayarak paralarını altın karşılıktan mahrum etmekle zaten o tarihten itibaren liberal kapitalist devrin iflâsını kabul etmiş oluyorlardı. Altını mübadele dışına atmak, daha doğrusu tek ve hakîm kıymet ölçüsü olma vasfından uzaklaştırmak, hâdiselerin zorile değişen bir devri göstermekte idi. Bu yeni devir, uzun zaman birçok haksızlıklara, süstümüllere vasita olan altın hâkimiyetini ortadan kaldırmaya zorluyordu. 1929 dünya buhranından sonra asla geri önmeyeceği anlaşılıyor. Fakat henüz birçok taraflarda bu anlayış kuvvetli ve akli sebeblere dyanmamış bulunan liberal

kapitalist devir henüz tam manasıyla yıkılarak yerine altın esaretinden kurtulmuş yeni bir devir başlamış sayılmaz. Dünyanın içinde bulunduğu bir karanlık ve kanlı çarpışmalar ve buhranlar hep bu intikâlin alametleridir. Fakat her ne olursa olsun, altını olan millet veya adam her şeye malik olan millet veya adam demek değildir. Çalışmak hakkına, imkânına ve liyakatine mlik birçok milletler ve insanlar sırf altınları yok diye, altın babası memleketler ve insanların illebed fakirleşen, eriyen esirleri olamazlar ve olamayacaklardır. Binaenaleyh «altın» böyle gören devir bitmiştir. Şimdi «Altın» kıymetli bir maden olmak vasfı dolayısıyla gene itibar görecektir. Fakat sadece kıymetli bir maden, bir mal olarak değil, kimse, hele şu buhranlı zamanlarda, ona eski ölçülerle tapacak ve yarın altın devrinin tekrar geleceğini düşünerek dlindeki avucundakini altına yatıracak insanı bu hareketinden menetmez; ancak bu biçim anlayış içinde, yarın altın fiyatlarının düşüşü karşısında uğrayacağı felâketten kendisini de kurtaramaz. Altın artık sadece bir mal olmuştur. Ona ancak bu gözlükle bakmayı, ihtalât esyası olarak memleketimize son zamanlarda geldiği için düşen, İsviçrenin ihracatı yasaklamasından dolayı bir miktar fırlayan altını, para ve maiyet davalarımızla alakadar görmemeyi bilmeliyiz.

A. H. B.

HIGH SCHOOL

İNGİLİZ ERKEK MEKTEBİ: Nişantaşı

Kayıt İşleri: PAZARTESİ, PERSEMBE günleri Saat 10 - 12 Arasında Yapılır. Leyli Yerlerimiz Mahduttur.

İkmal İmtihanları: İngilizce kısmı 16/9/1942 de

İkmal İmtihanları: Türkçe kısmı 17/9/1942 de (Orta)

İkmal İmtihanları: Türkçe kısmı 18/9/1942 de (Lise)

Mekteb 23/9/1942 Çarşamba günü açılacaktır. Telefon: 81078

Harb okulu komutanlığından:

1/Haziran/942 den itibaren başlayan kayıt ve kabul muamelesine devam edilmektedir. Müddet 30.Eylül.942 tarihine kadar uzatılmıştır. İsteklilerin buna göre buldukları mahallin askerlik şubelerine müracaatları. (762.8597)

Münakalât Vekâleti Devlet Limanları İşletme Umum Müdürlüğünden:

İşletme vasıtaları için lüzumlu örtülük müşamba bezi mübayaaya oluncaktır. Su geçmez ve mukavemetli fazla yerli veya yabancı mamulâtı olmak üzere ellerinde müşamba bezi bulunanların bümüne, miktar ve teslim müddeti ile fiyatlarını nihayet 20.8.942 akşamına kadar İşletmemizin Levazım Müdürlüğüne yazı ile bildirmeleri. «8666»

Antakya 5 sayılı J. Er. Okul. Alayı satılma komisyonundan:

Cinsi	Miktarı		Tutarı		Teminat Miktarı		Tarihi	İhale günü	Saat
	Kilo	Lıra K.	Lıra K.	Lıra K.					
Koyun eti	45000	54000 00	4050 00	24.8.942	Pazartesi	11			
Siğir eti	45000	22500 00	1687 50	24.8.942	Pazartesi	11			
Bulgur	45000	9900 00	742 50	25.8.942	Salı	17			
Kuru fasulye	45000	12600 00	945 00	25.8.942	Salı	17			
Nohut	45000	8550 00	641 25	25.8.942	Salı	17			
Mercimek	45000	9450 00	708 75	26.8.942	Çarşamba	11			
Pirinç	103000	41040 00	3078 00	26.8.942	Çarşamba	11			
Sade yağ	36000	81000 00	6075 00	26.8.942	Çarşamba	17			
Beyaz peynir	5000	5750 00	841 25	26.8.942	Çarşamba	17			
Yemelik o. d. n.	576000	9792 00	734 40	27.8.942	Perşembe	11			
Saman	108000	5400 00	405 00	27.8.942	Perşembe	11			
Sabun	8640	6998 40	524 88	27.8.942	Perşembe	17			

- 1 — Yukarıda cins ve miktarı yazılı on iki kalem erzağın kapalı zarfla ihale günü olan 22.7.942 Çarşamba günü talih çıkmadığından ihazlarında yazılı gün ve saatlerde kapalı zarf usulile ihalesi yeniden alay karargâhında yapılacaktır.
- 2 — Tahmin tutarları ve muvakkat teminat miktarları ile eksiltmenin gün ve saatleri ihazlarında gösterilmiştir. Şartnameler her gün komisyonda görülebilir.
- 3 — İsteklilerin ihale günü ve saatinden bir saat evveline kadar teklif mektuplarını komisyonuna vermeliyizdir. «8233»

Ankara Valiliğinden:

- 1 — Kırıkkale kasabasında yapılacak hükümet konağı inşaatının ihalesi 2.9.942 Çarşamba günü saat 15 de Nafia müdürlüğü odasında toplanacak komisyon tarafından yapılacak üzere kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.
- 2 — Keşif bedeli 130074 lira 80 kuruş ve muvakkat teminatı 7753 lira 74 kuruştur.
- 3 — İsteklilerin teklif mektuplarını, muvakkat teminat mektub veya mak. buzlarla Ticaret odası vesikalarmı ve ihale tarihinden üç gün evvel istida ile müracaat ederek bu iş için alacakları fennî ehliyet vesikalarmı hâmilin yu. karda adı geçen günde saat 14 de kadar komisyon reisliğine vermeleri.
- 4 — Bu işe aid keşif ve şartnameyi hergün nafia müdürlüğünde görebileceklerdir. (6646.8762)

Beyoğlu Yerli Askerlik Şubesinden:

Şubemizde kayıtlı malûl sübaylarla emekli sübayların şubemize müracaatları. «8777»

Üniversite A. E. P. Komisyonundan:

EtiBank depolarından alınacak 2378 ton kök ve maden kömürlerinin nakli hakkında 13/VIII/942 tarihinde yapılan kapalı zarf eksiltmesine istekli gelmiştir. Adı geçen nakil işi aynı şartlarla 17/VIII/942 Pazartesi günü saat 15 de Rektörlükte pazarlıkta ihale edilecektir. «8712»

İsterli ve Teksif edilmiş ŞEKERLİ KUTU SÜTÜ

Türkiyenin her tarafında arayınız. Küçükler ve büyükler için en sıhhi ve kuvvetli bir gıdadır. Türkiye umumi satış merkezi: İzmir Halımağa çarşısı No. 57.

MEHMET SART

Nuri Demirağ YEŞİLKÖY Tayyare alanında

Bu ayın 23 üncü Pazar günü uçucu ve yapıcı talebeler arasında tayyare ve plâ-nör müsabakaları yapılacak, müsafatlar tebliğ olunacaktır. Gösteri ve yarışlara saat 14.30 da başlanacaktır.

Vatani düşman tecavüzünden masum bulundurmak için ihtiyat eleman yetiştirme gayesine matuf ve Türk delikanlılarına yarasaacak yeğâne spor bu nevi hareketlerdir.

Her Türk gelir seyredebilir.

İstanbul deniz komutanlığından Den.z lisesi ve deniz gedikli okuluna girme şartları

Deniz lisesi:

1 — Deniz lisesinin birinci sınıfına girmeğe istekli okurlardan ikmale kalanlar alınacaktır.

A — Lise birinci sınıfta ikmale kalanlar deniz lisesi birinci sınıfına.

B — Orta okul son sınıfında ikmale kalanlardan deniz lisesi birinci sınıfına talib olanlar ikmal imtihanlarını verdikleri takdirde alınmak üzere kabul yapılacaktır.

C — Lise birinci sınıfına yaş haddi 15.18 dir. Altı ay küçük olanlar kabul edilir.

Deniz gedikli okulu:

2 — Deniz gedikli okulunun her üç sınıfına orta okulda ikmale kalanlar alınacaktır.

A — Buldukları sınıfın muadili olan gedikli okulu sınıflarına kayıt edileceklerdir.

B — Gedikli okuluna giriş yaş haddi birinci sınıfa 12.17, ikinci sınıfa 13.18, üçüncü sınıfa 14.19 yaşlarında olanlar kabul edileceklerdir.

3 — İstanbul ve civarında bulunanlar İstanbul deniz komutanlığına, İstanbul haricinde bulunanlar mensub oldukları askerlik şubelerine müracaatları.

4 — Kayıt müddeti 20 Ağustos 942 akşamına kadardır. (8603)

Türkiye İş Bankası Anonim Şirketinden:

Bankamızda çalıştırılmak üzere müsabaka ile müfettiş muavini ve şef namzedi alınacaktır

İmtihana girmek için yüksek mektep mezunu ve askerliğini ikmal etmiş olmak, imtihan gününden evvel Bankamız Memurin Müdürlüğüne aşağıda yazılı vesikalari tevdi ederek numara almak şarttır:

- a) Nüfus tezkeresi,
- b) Askerlik vesikası,
- c) Tahsil vesikası,
- d) Varsa çalıştığı yerlere ald bonservisler,
- e) Bir aded vesika resmi.

İmtihanı kazananlar 3659 numaralı kanuna göre alabilecekleri aylıklarla münhallere tayin olunacaklardır. Lisans biletleri terahh olunur.

İmtihan günü: 25 Ağustos 1942 günü İstanbul ve Ankara yapılacaktır.

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

Muhammen bedeli 26775 (Yirmi altı bin yedi yüz yetmiş beş) lira olan 9600 adet takriben 595 M3 mese maden direği 28/8/1942 Cuma günü saat 15.30 da kapalı zarf usulile Ankara İdare binasında toplanan Merkez 9 uncu komisyona satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 2008.13 (iki bin sekiz lira on üç kuruş) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve tekliflerini aynı gün saat 14.30 a kadar adı geçen komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara Malmeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellim ve Sevki Şefliğinden ve Havza İstasyon Şefliğinden temin olunur. (8588)

Muhammen bedeli 4525 (Dört bin beş yüz yirmi beş) lira olan muhtelif eb'atta 2500 (iki bin beş yüz) kg. Pirinç çubuk (25. Ağustos. 1942) Salı günü saat 14) on dörtte Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafında açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 339 (üç yüz otuz dokuz) lira 38 (otuz sekiz) kuruşluk muvakkat teminat ve kanunumtayin ettiği vesakile birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyonuna müracaatları lazımdır.

Bu işe aid şartnameler komisyonundan parasız olarak dağıtılmaktadır. (8547)

Nafia Vekâleti Tire Su İşleri 20 inci şube Müdürlüğünden:

- 1 — Küçük Menderes feyzan yatağının Km. 37+000 ile 37+700 arasında yapılacak mahmuz ve rihim duvarları inşaatının kapalı zarfla eksiltme sine 4.8.942 tarihinde istekli çıkmadığından 5.8.942 tarihinden itibaren bir ay müddetle pazarlığa konulmuştur.
- 2 — Bu işin muhammen bedeli «34707.11» ve teminatı «5206.07» liradır.
- 3 — Bu inşaat işinin pazarlığı Tire su İşleri 20 inci Şube Müdürlüğü Eksiltme komisyonunca yapılacaktır.
- 4 — Şartname ve projelerle sair evrakı İzmirde Nafia ve Tirede Su İşleri 20 inci Şube Müdürlüklerinde görülebilir.
- 5 — İsteklilerin 2490 sayılı kanun hükümlerine göre hazırlayacakları vesakile Tirede Su İşleri 20 inci Şube Müdürlüğü Eksiltme komisyonuna müracaatları.
- 6 — Pazarlığa girmek isteyenlerin İzmir Valiliğinden alacakları ehliyet ve sikasını ibraz etmeleri şarttır. «4591» «8610»

CLİPS ŞÖVALİYE PLAK İĞNE ve ÇİÇEK PLÂTİN ve PİRLANTALARI

Öksürük ve Bronşit TURAL

Komprimeleri derhal keser. Her eczanede kutusu 35 kuruştur.

GAZMASKE FABRİKASI MÜDÜRLÜĞÜNDEN: Tahminen 50 ton miktarında TENEKE KIRPINTISI

Çift kapalı zarf usulile satılacaktır. Taleplerin teklif mektuplarını: 25/8/942 tarihine kadar Ankara Maske Fabrikası Müdürlüğüne verilmesi ilân olunur.

MEMUR ALINACAK

Türkiye İş Bankası A. Ş. İstanbul Şubesinden: Bankamızda çalıştırılmak üzere 24.Ağustos.1942 Pazartesi günü yapılacak müsabaka imtihanı ile on memur alınacaktır.

Taleplerin şeraiti öğrenmek ve kayıt olunmak üzere en geç 20.Ağustos.1942 akşamına kadar Yeni Camide İş Bankası,memurin sefliğine müracaat etmeleri ilân olunur.

PEK YAKINDA MODERN KIZLAR Yazan: MAHMUD YESARI

Üniversite rektörlüğünden:

Üçüncü devre kampına iştirak edecek talebelerin 17 Ağustos 1942 Pazartesi günü saat 7.30 da kamp talimatındaki kıyafet ve zati esya ile saçları kesilmiş olarak hüviyet varakaları ve ekmeke kartelleri birlikte Üniversite bahçesinde hazır bulunmaları. «8711»

Şaşıncı Dökülüyorsa, Başınızda Kepek varsa? MAJİK SAÇ EKŞİRİ Kullanınız. tesirini derhal görürsünüz

İzmir Hava Satın Alma Komisyonundan:

İzmirde hava garnizonu dahilinde yapılacak 158797 lira 35 kuruş keşif bedelli üç adet er pavyonu 24.8.942 Pazartesi günü saat 11 de kapalı zarf usulile ihale edilmek üzere münakasaya konulmuştur.

İsteklilerin 9190 liralık ilk teminat makbuzları ve tayyare tugayından alacakları vesikalari diğer vesikalarmı muhtevî kapalı zarflarını ihale saatinden bir saat evveline kadar Güzelyalda Hava Satınalma komisyonuna vermeleri ilân olunur.

Keşif ve şartnameyi hergün komisyonunda görülebilir. «4455» «8341»

Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: M. Sami Karayel

SAHİBİ: A. Ekrem UŞAKLIĞIL